

14 22.8.2012

KIRKKO & KOTI

**Juhlan kunniaksi
Marja-Sisko Pihl
pukeutui säätyläisnaisen asuun.**

→

14 -15

Näin minusta
TULI MINÄ

→ **keskiaukeama**

AJANKOHTAISTA

Messun kaava auttaa keskittymään olennaiseen

Puijon kirkossa alkava sarja johdattaa ymmärtämään jumalanpalvelusta.

Miten messua voi ymmärtää paremmin? Entä jos en voi liittyä uskontunnustukseen? Miksi siellä sanotaan: ”Tämä on Jumalan sana.”

Puijon kirkossa messun sisältöä valotetaan kuusiosaisessa sarjassa ”Mikä ihmeen messu”. Sarjan tarkoituksena on nostaa esille jumalanpalveluksen teologiaa sekä kehittää Puijon kirkon jumalanpalveluselämää.

”Messun voi ymmärtää monella tasolla, mutta aina jää jotain käsittämättöntä”, sanoo kirkkoherra **Jaana Marjanen**. ”Jokaisessa messussa pitäisi olla tilaa järjelle, tunteille, ruumille ja sielulle, kaikille aisteille.”

Jokaiselle maanantai-illalle on oma teema ja iltoja suunnitellaan myös seurakuntalaisten kysymysten mukaan.

Kangistaako messun kaava, kirkkoherra Jaana Marjanen?

”Kaava vapauttaa keskittymään olennaiseen ja luo turvallisuutta. Kun messun järjestystä ei tarvitse joka pyhä miettiä uudelleen, voi keskittyä siihen, mikä vaihtuu: virret, teksti, saarna ja esirukous.”

Puijon seurakunnan messun kävijämäärät ovat pysyneet koko 2000 -luvun vakaina. Parin viime vuoden aikana on tapahtunut hienoa nousua.

”Pelkästään lukuja ei pidä tuijottaa, mutta väkimäärä on tärkeää siksi, että jumalanpalvelus kuuluu seurakunnan olemukseen”, kirkkoherra sanoo.

Samanlainen yhä uudestaan

”Ilman Jumalan eteen yhteen kokoontumista ei ole seurakuntaa. On tärkeää, että seura-

kuntalainen osallistuu ja pääsee osalliseksi Kristuksesta.”

Marjasen mukaan osallisuus voi olla hiljaista osallistumista, sanan ja sakramenttien vastaanottamista, mutta myös erilaisia tehtäviä: suunnittelua, kuorossa laulamista, tekstien lukua, esirukouksen toteuttamista tai ehtoollisella avustamista.

Mikä ihmeen messu –sarja tarjoaa pohdintaa myös siitä, millaisella asenteella kirkkoon kannattaa tulla ja miksi samojen asioiden puolesta rukoillaan yhä uudelleen.

Entä jos saarna jätettäisiin kokonaan pois? Mitä annettavaa on eleillä?

”Monesti kyse on myös siitä, millä mielellä tulen kirkkoon. Olenko avoin Jumalan hengen tuulille”, Jaana Marjanen sanoo. Tämä on

Viime sunnuntaina Puijon kirkossa kokoontuttiin konfirmatiomessuun.

pastori **Heikki Hyvärisen** maanantai-illan aiheena 10.9.

Teol. tri **Kari Kuula** opettaa ehtoollisesta maanantaina 24.9. Tuolloin puhutaan myös siitä, miten ehtoollinen otetaan vastaan

Sarja päättyy maanantaina 1.10. pastori **Sanna Alasen** johdattamaan kysymykseen ”Mitä synninpäästössä tapahtuu?”

Illat pidetään maanantaisin 3.9. alkaen Puijon kirkossa klo 18.30.

LAHJA PYYKÖNEN

PYSÄKILLÄ

Luther on kirkon yhteinen opetus

Piispa Eero Huovinen jätti ekumeenisen testamenttinsa Luther –tutkijoiden kongressissa.

Helsingin hiippakunnan emerituspiispa **Eero Huovinen** mukaan Martti Luther on koko Kristuksen kirkon yhteinen opettaja. Luther opettaa katekismuksissaan jakamattoman kirkon yhteistä uskoa. Usko ehtoollisen leivässä ja viinissä todella läsnä olevaan Kristukseen yhdistää luterilaisia, roomalaiskatolilaisia ja ortodokseja.

Helsingin yliopiston isännöimään kahden teentoista Luther-tutkijoiden maailmankongressiin elokuun alussa oli saapunut yli 200 osanottajaa.

Avajaisluennon piti Helsingin hiippakunnan emerituspiispa Eero Huovinen Helsingin tuomiokirkossa. Eläkepiispa Huovinen toimi Luther -kongressin presidenttinä. Hän on myös luterilais-roomalaiskatolisen ykseyskomission puheenjohtaja.

Hän on entinen Helsingin yliopiston dogmatiikan professori ja Luther-tutkija, joka on tutkinut myös roomalaiskatolista ja reformoitua teologiaa.

Huovisen luennon aiheena oli Martti Lutherin (1483-1546) teologian ekumeeninen merkitys. Hän kysyi, oliko Martti Luther teologinen yksityisajattelija, joka sarki kirkon ykseyden, vai voidaanko häntä pitää kirkon yhteisenä opettajana, jolla on annettavaa kirkkojen ykseyspyrkimyksille.

Katekismuksissa kaikki välttämätön

Huovisen mukaan Luther oli katekismuksissaan kansan ja pappien opettaja. Katekismukset sisältävät sen, mikä on välttämätöntä jokaiselle kristitylle ja mikä on yhteistä klassiselle kristinuskolle. Ne rakentuvat kymmenen käskyn, uskontunnustuksen ja Isä meidän -rukouksen varaan, joissa liittyy vanha- ja uusitamentilliseen sekä varhaiskristilliseen traditioon.

Katekismuksissa yhdytään varhaiskristilliseen oppiin Jumalasta ja Kristuksesta. Yksi Jumala on kolmipersoonainen Isä, Poika ja Pyhä Henki. Jeesus Kristus on Jumalan Poika, sekä tosi ihminen että tosi Jumala. Pelastus on kolmiyhteisen Jumalan työtä, joka perustuu ihmiseksi syntyneen Jumalan Pojan persoonaan, ristinkuolemaan ja ylösnousemukseen.

Ykseyden pullonkaula virkateologiassa

Huovisen mukaan ehtoollisoppi ja -käytäntö on keskeinen ekumeenisen teologian alue.

”Kirkkojen näkyvän ykseyden pullonkaula on virkateologia, jonka kulminaatiopiste on ehtoollinen. On kiinnostavaa kysyä, mikä on Martti Lutherin ehtoolliskäsityksen anti ekumeenisille pyrkimyksille. Voisiko hän olla yhteinen opettaja myös ehtoollisteologiassa?”

Lutherin mukaan Jumala on olemukseltaan lahjoittaja, itsensä uhraava Rakkaus. Rakkaudesta syntisiin Kristus tuli ihmiseksi ja asetti ehtoollisen, jotta hän voisi jatkaa läsnäoloaan ihmisten keskuudessa ja tuoda sovituksen lahjat heille.

”Ehtoollisen sakramentti tuo Kristuksen persoonan ja työn läsnä olevaksi ja lahjoittaa ne meille henkilökohtaisesti. Se on Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen ateria, jossa me otamme osaa ristin sovitukseen, syntien anteeksiantamiseen, ikuisen elämään ja tulemaan osallisiksi Kristuksesta itsestään.”

Synnit sovitettu ja voitto hankittu

Lutherin mukaan ehtoollisen asetussanat sisältävät ja vaikuttavat sen, mitä ne lupaavat. Ehtoollisen olemus on sekä Lutherin että klassisen kristinuskon yhteisen käsityksen mukaan Kristuksen ruumiin ja veren todellinen läsnäolo leivässä ja viinissä.

”Luottamus Kristuksen todelliseen läsnäoloon ehtoollisessa on uskon aarre, joka yhdistää luterilaisia, roomalaiskatolilaisia, ortodokseja ja muita kristittyjä, jotka tunnustavat tämän uskon opissa ja käytännössä.”

Kristuksen ainutlaatuinen ja riittävä uhri on läsnä ja vaikuttaa ehtoollisen vietossa.

”Kristuksen uhria ei tarvitse toistaa eikä täydentää. Synnit sovitettiin, voitto hankittiin ja lopullinen rauha saavutettiin. Eikö tämä ole aktuaalisesti evankeliumin koko ydin ja sisältö?”, kysyi Huovinen.

Ehtoollinen on myös yhteyden ateria. Se liittyy Kristuksen ja kristityn yhteen.

”Ne, jotka on liitetty Kristukseen siunatussa leivässä ja viinissä, ovat liitettyjä myös toisiinsa uskossa ja rakkaudessa.”

”Me kaipaamme yhteiseen pöytään, koska pyhä ehtoollinen on pyhien yhteisön juhla-ateria.”

Rohkeutta ottaa ratkaisevat askeleet

Huovinen totesi, että Martti Luther puhuu katekismuksissaan kirkon yhteisenä opettajana. Hän edustaa jakautumattoman kristikunnan yhteistä uskoa erityisesti ehtoollisteologiassa.

”Minun harras toiveeni on, että me luterilaiset voisimme tulla ehtoollispöytäan yhdessä roomalaiskatolilaisten ja muiden kristittyjen sisärieni ja veljien kanssa. Me kaipaamme yhteiseen pöytäan, koska pyhä ehtoollinen on Kristuksen läsnä-

PÄÄKIRJOITUS

Ei nimeäni julkisuuteen

Sain opetuksen kauan sitten. Olin hakenut Kuopion seurakuntien tiedotussihteerin virkaa ja soitin Savon Sanomille, etteivät laittaisi nimeäni julkisuuteen. ”Etkö sitten olekaan hakenut virkaa”, kysyi kummissaan silloinen toimituspäällikkö.

Julkinen virka on julkinen ja myös nimet ovat julkisia.

Kirkollisissa piireissä näyttää yhä olevan maan tapa, että julkisia johtajan virkoja haetaan salaa.

Espoon seurakuntien hallintojohtajaksi haki hiljattain 23 henkilöä. Heistä kahdeksan ilmoitti, etteivät halua nimeään julkisuuteen. Kyse on kumminkin merkittävän vallankäyttäjän valinnasta.

Miksi nimeä ei haluta julkisuuteen?

Siksikö, ettei nykyisen työnantajan haluta tietävän hakemisesta. Vai siksi, että häpeä on liian suuri jos ei tulekaan valituksi. Vai siksi, että kiusallinen huhumylly lähtee liikkeelle. Pelkääkö joku työnantajan kosto? Tai että oma työyhteisö hylkää, ja työn jatkaminen siellä vaikeutuu.

Salailusta ne huhumyllyt vasta liikkeelle lähtevätkin. Etenkin pienellä paikkakunnalla ja varsinkin kirkkoherran vaalissa. Salailulla on valheen tapaan lyhyet jäljet.

Julkisuuslaki antaa tässä asiassa selvät ohjeet. Hakihoitettujen nimet ovat aina julkisia. Hakijan toivetta ei tarvitse kunnioittaa, eikä tarvitse pelätä raastupaan joutumista.

Nimien julkaisematta jättäminen kertonee työnantajan hyväntahtoisuudesta hakijaa kohtaan, mutta

”Rennompaa otetta hakuprosesseihin. Elämä jatkuu, vaikkei uusi työ tärpännytkään.

enemmän kirkollisten piirien ummehtuneesta ilmapiiiristä ja sisäpiirien touhuilusta. Nimien salailu on tsaarin aikaa, eikä sellaista pidä enää missään hyväksyä. Tämä on tehtävä hakijalle selväksi heti hakemuksen saavuttua.

Mitä häpeällistä on siinä jos ihminen haluaa välillä vaihtaa työpaikkaa? Eikö se pikemminkin kerro ihmisestä, joka haluaa pitää itsensä elävänä ja pyrkiä eteenpäin. Uusiin haasteisiin, kuten nykyään kuuluu sanoa.

Oikea reitti on, että hakemisesta kerrotaan ensin esimiehelle, ja sen jälkeen

omalle työyhteisölle. Sama tie takaisinpäin, ellei tulekaan valituksi.

Rennompaa otetta hakuprosesseihin. Elämä jatkuu senkin jälkeen, vaikkei uusi työ tärpää. Vanhaan työhön voi löytää uutta ja tuoretta otetta.

Pettymyksiä on opittava kestämään harva se päivä. Jokainen hakuilmoituksensa jättänyt lähtee voittamaan. Mutta kilpailussa aina voittaa vain yksi.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

+ Kirkkopäivien ohjelma on hyvää vauhtia valmistumassa. Kirkkopäiviä vietetään Kuopiossa toukokuussa 2013. ”Minun rukoukseni” illassa kuullaan tunnettujen henkilöiden ja vaikuttajien omannäköisiä rukouksia. Mukana ovat mm oopperalaulaja Johanna Rusanen-Kartano, Suomen Kuvalehden päätoimittaja Tapani Ruokanen, europarlamentaarikko Eija-Riitta Korhola sekä nunna Kristoduli Lintulan luostarista.

Tule tekemään kirkkopäiviä.
www.kirkkopaivat.fi

+ Yhdenvertaisuus seurakunnassa -koulutusiltapäivä pidetään tiistaina 4.9. klo 12 – 16 Puijon kirkossa. Miten yhdenvertaisuutta edistetään seurakunnassa, erityisteemana on monikulttuurisuus. Kouluttajana Yhdessä työhön –projektin päällikkö Sanna-Maria Tornivaara. Koulutuksen järjestää Kuopion hiippakunta. Ilmoittautumiset osmo.karppinen@evl.fi

+ Merimieskirkon kesäjuhlat pidettiin Leppävirralla viime viikolla. Juhlien teema ”Virroilta val-

MARKKU MATTILA

Johanna Rusanen-Kartano osallistuu Kirkkopäivillä ohjelmakokonaisuuteen ”Minun rukoukseni”.

tamerille” vihjaa, että Leppävirralta on jo monen sukupolven ajan päästy valtamerille – myös laivalla. ”Hyväksyvä ja kunnioitava suhtautuminen erilaisiin ja erilailla ajatteleviin ihmisiin on osa Merimieskirkon arkea. Merimieskirkossa on ymmärretty, et-

tä ravitseva kohtaaminen voi olla myös hyvin arkinen, käytännöllinen ja myös hauska hetki”, sanoo Leppävirran kirkkoherra Teppo Ritari.

+ ”Merimieskirkon ja kodin toimintatavoissa yhdistyy ajatus siitä, että molempiin voi turvautua sekä elämän hyvinä että huonoina hetkinä. Merimieskirkon toiminnan yksi vahvuus on siinä, että ulkomailla, kaukana omasta kodista, voi tarvittaessa tukeutua suomalaisiin ihmisiin ja kommunikoida omalla äidinkielellään”, luonnehti Merimieskirkkoa kunnanjohtaja Matti Raatikainen.

+ Kirkon diakoniatyöntekijöille ja luottamushenkilöille tarkoitetut valtakunnalliset diakoniapäivät pidetään Kuopiossa 5.-7.10. Teemana on Elä & Välitä. Päivien kinkereillä käydään keskustelua elämän arvoista, kysytään paikkaa kirkon vapaaehtoistyössä, keskustellaan maaseudun kysymyksistä ja yhteiskunnan rakennemuutoksesta. Petri Laaksonen konsertoi. Näyttelijä Seija Pitkänen esittää Lassi Nummen Sydämen rukouksen.

ettaja

olon ja pyhien yhteisön juhla-ateria.”

Huovisen mukaan kirkon ykseyttä ei voida saavuttaa ilman totuutta ja sitä tavoittelevaa teologista työtä.

”Me tarvitsemme totuutta rakkaudessa. Meidän on kaivauduttava kärsivällisesti ilmoitettuun totuuteen. Me tarvitsemme rohkeutta ottaa ratkaisevat askeleet, kun riittävä yksimielisyyden on saavutettu.”

Eläkepiispa Huovinen sivuutti pelkällä maininnalla kirkon virkaa koskevat erimielisyydet, jotka estävät yhtei-

set ehtoolliset eri kirkkojen ja jopa suomalaisten luterilaisen kesken.

Kirkon virkaa koskevat teologiset kysymykset jäävät emerituspiispa Eero Huovisen sukupolven teologiseksi ja ekumeeniseksi perinnöksi. Kenen julistama synninpäästö on pätevä? Kenen toimittamat sakramentit ovat pelastavan armon välittäviä Jumalan tekoja?

KIMMO SAASTAMOINEN

**”Luther on katekismuksis-
sissaan** sekä kansan että pappien opettaja”, piispa Eero Huovinen sanoi.

KOLUMNI

Tiedän
Vapahtajani elävän

Tiedollisen kulttuurin jälleen avatessa porttinsa, koulujen alkaessa, tuli mieleen kysyä, millaisesta tiedosta on kysymys, kun luterilais-pietistisessä perinteessä joku sanoo: ”Tiedän Vapahtajani elävän.”

Tieto on summittaisesti ja täsmennystä edellyttäen määritelty Platonista alkaen ”hyvin perustelluksi todeksi uskomukseksi”. Tietääkseen jotakin henkilöllä on oltava tiedon kohdetta koskeva uskomusasenne, kohteen on oltava totta ja lisäksi uskomus on perusteltava.

Lisäksi tiedolla on eri lajeja. On (1) tiedän, että -tietoa (tiedän, että hauki on kala), (2) tiedän jonkin asian -tietoa (tiedän hauen) ja (3) tiedän miten -tietoa (tiedän, miten hauki ui, osaan uida kuin hauki).

Uskontoa koskevassa keskustelussa korostuvat usein tiedän, että -tietoon liittyvät näkökohdat. Asiaa on voimistanut angloamerikkalaisen keskustelun maihinnousu. Niin uskonnon kieltäjät kuin puolustajakin näyttävät operoivat tiedon (1) alueella.

Suomalaista uskonnollista perinnettä vasten keskustelu on kummallista. 1800-luvulla syntyneet herätysliikkeet, jotka värittivät uskonnollisuutta 1900-luvun loppuun, liittyvät eurooppalaiseen virtaukseen, jota nimetään ”sydämen teologiaksi”.

Sydämen teologian perinteessä uskonnollinen usko ei ole argumentatiivinen rationaalisia väitelauseita tuottava elämänmuoto. Sen sijaan se liittyy pikemminkin kasvatukseen, tunteeseen ja kokemukseen sekä sosiaaliin suhteisiin.

Sydämen teologian perinteessä lause ”tiedän vapahtajani elävän” ei asetu kovinkaan helposti tiedon (1) alueelle.

Sydämen teologia suhtautuisi esimerkiksi Richard Swinburnen jumalatodistukseen näin: Mitä auttaa tietää, että Swinburnen jumalatodistus on probabilistinen bayesiläinen todistus, jossa Jumalan olemassaolon probabiliateetti on yli 0,5 ja Bayesin kaava on:

$P(h/e.k) = P(h/k) \times P(e/h.k)$ jaettuna $P(e/k)$, jossa $P(h/e.k)$ on hypoteesin h aposterioritodennäköisyys evidenssillä e ja taustatiedoilla k , kun juttu on uskon kannalta ykshailee?

Tiedän Vapahtajani elävän on pikemminkin tietoa tiedon (2) merkityksessä. On sellainen olo, vakuuttuneisuus, epäily, aavistus, varmuus – ikään kuin ilman perusteita.

Elämä osoittaa sen silloin tällöin, vilahdaen.

PETRI JÄRVELÄINEN
Kirjoittaja on teologian tohtori, filosofian dosentti, joka toimii rehtorina Portaanpään kristillisessä opistossa

Piispa toivoo vanhe
vastuunottoa myös

Uskokaa huviksenne. Piispa Jari Jolkkosen lempiruoka on makaroonilaatikko.

Ensimmäisenä koulupäivänä **Martti Ahtisaaren** koulussa tarjotaan lihapullia. Pikkuisimmilla ruokatarjotin tuskin pysyy kädesä. Ruokaurhaa kunnioitetaan. Toisen luokan oppilaatkin osaavat jo puhua työrauhasta.

”Koska haluamme keskittyä olennaiseen: oppimiseen ja opettamiseen mukavassa ja turvallisessa ympäristössä”, perustelee rehtori **Titta Kaukonen**. Kun säännöt säistetään, niitä ei Kaukosen mukaan tarvitse jokaisessa tilanteessa testata.

”Työrauhan antaminen on toisen kunnioittamista ja suvaitsevaisuutta. Suvaitsevaisuus taas liittyy oikeudenmukaisuuteen.”

Montako lasta piispalla on

Hyvää päivää, kuuluu kakosbee-luokan tervehdys seisomaan nousten piispa **Jari Jolkkoselle**. Luokanopettaja, apulaisjohtaja **Tuula**

Koivukangas on oppilaittensa kanssa valmistellut piispan nähtäväksi hyvän työrauhan edellytyksiä.

Martti Ahtisaaren koulussa oppilaita kätellään. Vaikka rehtorilta saattaa joskus jäädä lounas väliin, kiirettä ei haluta tartuttaa. Jokaisella on vastuu omasta käytöksestään. Selkeät säännöt luovat turvallisuutta. Puheenvuoron saa vain viittaamalla.

Oppilaat eivät nuorta piispaa ujos-tele. ”Onko sulla lapsia”, on tärkeä kysymys. ”Millainen on sinun työpäivä?”

Piispa raamittelee hyväksi työpäiväkseen sellaisen, jossa saa tavata ihmisiä. Tätä maanantaita voisi pitää sellaisena. Martti Ahtisaaren koulussa on 280 oppilasta, opettajia sekä muuta henkilökuntaa 40.

Rehtori Titta Kaukosella on takana vuosi tämän koulun arkea.

”Koulu kasvattaa rehtoriaankin koko ajan. Lapsilta saatu vilpiton palaute jää mieleen.”

Aikuiset samalle puolelle

Päiväkahvi opettajien ja vanhempainyhdistyksen edustajien kanssa sai piispan vetoamaan opettajiin. ”Vaatikaa lapsiltamme työrauhan kunnioittamista. Jos yhdellä koululaisella on pysyviä vaikeuksia peli-

säännöissä, ottakaa yhteyttä kotiin.”

Vanhempiin piispa vetosi näin: ”Olkaa kiinnostuneita lapsen koulukäynnistä. Osoittakaa se lempeällä, mutta päättäväisellä seurannalla. Kyse on meidän lapsistamme. Ei ole oikein, että siirrämme kasvatusvastuun koulu-laitokselle.”

Vääränlaisen viattomuusolettaman valtaan ei piispa Jolkkosen mielestä ole oikein heittäytyä.

”Ongelmiin ei saada ratkaisua, jos syytämme ongelmistamme ymmärtämättömiä opettajia ja naapurin pahatapaisia tenavia.”

Piispa Jolkkosen viesti oli: ”Vanhemmilta tarvitaan nykyistä rohkeampaa vastuunottoa lasten kouluasioista.”

Silloin kyllä hävetti

Rehtori Titta Kaukosen mielestä avoin vuorovaikutus kodin ja koulun kesken luo perustan koulutyölle. ”On tärkeää, että lapselle välittyy tunne siitä, että aikuiset ovat samalla puolella. Vastakkainasettelut, jossa lapsi on pelinappulana, tulee välttää.”

Ettei kuva olisi liian siloinen, levottomuutta on joka koulussa.

”On lapsia, joitten on vaikeaa sietää pettymyksiä. On heitä, jotka ajattelevat, etteivät säännöt koske heitä, muita kyläkin. On lapsia, jotka ovat saaneet aikuisen jakamattoman huomion ja ryhmässä yhtenä muitten kanssa olemisen voi olla haastavaa.”

”Mitä varhaisemmin ja mitä päätäväisemmin asioihin puututaan, sitä enemmän lapsella on toivoa kasvaa ehjäksi ja itsenäiseksi persoonaksi”, piispa Jolkkonen sanoi.

Neljännellä luokalla ollessaan Jolkkos-

KIRKON KULMILTA

Purjeena paraplyy

Kesäisen tuulen suhistaessa koivikossa luin *Eero ja Saimi Järnefeltin kirjeenvaihtoa ja päiväkirjamerkintöjä 1889–1914*. Sain kulkea heidän mukanaan sadan vuoden takaisessa Pariisissa, Firenzessä ja Toskanan kukkuloilla. Sain olla mukana sen ajan Helsingissä, Lappeenrannassa, Kuopion ympäristössä ja muualla.

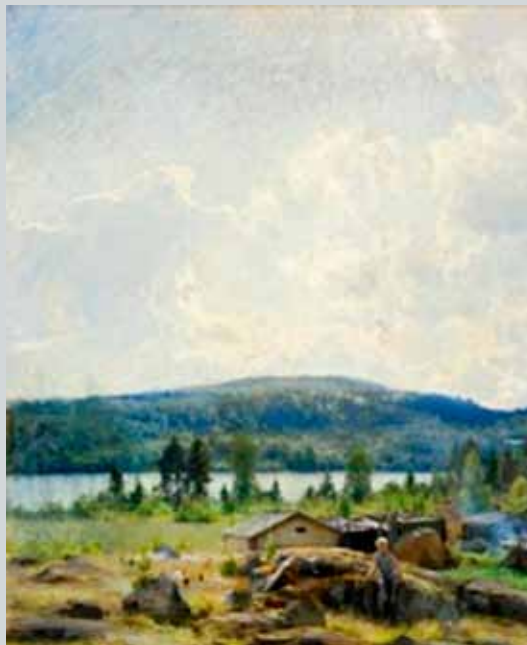
Ennen Suvirannan rakentamista Järnefelteillä oli tapana viettää kesää maaseudulta vuokraamassaan talossa.

1890-luvun alussa he olivat Kuopion seudulla, kaksikin kesää Tyynelässä Niuvanniemen naapurissa ja ennen sitä kesän 1891/Muuruvedellä Olli Vartiaisen omistamassa Kauniskankaan talossa, paikalla, jossa nyt toimii 1908 maamieskouluna aloittanut maatalous- ja puutarhaoppilaitos.

Saimi Järnefelt kirjoitti Muuruvedeltä elokuussa 1891.

”Paikka on hyvin kaunis ja kovin kodikas, järviä, koivikko ihan talon luona, ja ikkunan alla lainehtii suuri, komea ruisvainio, pihalta mitä kaunein ja laajin näköala, siinä järvet, pellot, niityt, kummut ja vaarat, ja siellä täällä punaiset talot valkoisine ikkunapieluksineen. Piha mainion hauska ja kodikas ja siisti, hauska kuisti, jossa kauniilla ilmal-la syömme, teemme työtä ja luemme.

HÄMEENLINNAN TAIDEMUSEO

Eero Järnefeltin Kuninkaisenniemiessä Muuruvedellä maalaama Heinäkuun päivä.

Siitä on näköala toiselta puolen järvelle ja vastapäätä hauska karjapiha komeine lehmineen, josta iltaisin aina auringon laskeutua tupruaa runollinen lehmisauhu ja kuuluu tuontuostakin lehmänkellon kilinä.”

Eero Järnefeltillä oli ateljee tilan toi-

sen asuinrakennuksen suuressa salissa. Hän maalasi siellä kaksikin tunnetuimpiin kuuluvaa teostaan, yksityisomistuksessa olevan Lehmisavun ja Hämeenlinnan taidemuseon Viipurista evakuoituun kokoelmaan kuuluvan Heinäkuun päivän.

Lehmisavu on maalattu pihapiirissä ja Heinäkuun päivä vastapäisessä Kuninkaisenniemiessä. Sinne tehdystä retkestä Saimi Järnefelt kertoo, miten he soutivat maalauspaikalle mukanaan kahvit, oluet, käsityöt ja kirjat.

”Kotimatalla oli meillä mainio, kovanlainen myötätuuli, Erik (Eero) piti perää, Toini (Swan) souti ja minä istuin kokassa pitäen toisella kädellä Erikin suurta maalaus-

paraplyytä purjeena ja toisella pitelin Heikin vasua.”

Heikki oli Eero ja Saimi Järnefeltin muutaman viikon ikäinen Kauniskankaalla syntynyt esikoinen.

HELENA RIEKKI

mpien kouluasioista

TIMO HARTIKAINEN

Saari -luokan oppilaita kiinnosti, mikä on piispan mielestä hienoin auto. ”Volvo”, vastasi piispa ja suomensi auton nimen tarkoittavan: ”Minä pyörin.”

nenkin joutui huuli turvoksissa ja nenä verissä mene-
mään opettajain huoneeseen kuultavaksi. Oli vetänyt
koulutoveriaan kuonoon. Tyttöystävästään siinä tie-
tysti oli oteltu.

”En koskaan unohda sitä, miten hävetti. Mutta jo-
tain perustavaa tuli opittua.”

LAHJA PYYKÖNEN

MITÄ MIELESSÄ?

Kyläkoulun keittäjä tykkää riistasta

Kokki-kylmäköksi valmis-
tunut Aili Lyytinen on
ollut parikymmentä
vuotta keittäjänä, vii-
meisenä Vehmasmä-
en koululla kau-
han varressa
reilun vuoden.
Kyläkoulus-
ta löytyy vielä
toistaiseksi oma
ruoanlaittaja.

**Millä mielin
lähdet syksyyn?**

”Syksyä aloitellaan
iloisella odottaval-
la mielellä. Mitä-
hän uutta vuosi
tuo taas tulles-
saan?”

**Millainen on
keittäjän työpäivä?**

”Työpäivä alkaa aa-
mulla klo 7, jolloin
valmistellaan kyseisen
päivän lounas ja väli-
palat. Lounas tarjoil-
laan 10.30 -12 välillä,
välipala on klo 13 ja il-

HANNA KARKKONEN

tapäiväkerhon välipala klo 14. Lounaan jälkeen tis-
kaan astiat.”

Mitkä ovat lasten suosikkiruokat?

”Täällä meillä pidetään makaronilaatikosta, joka
on keustosuosikki. Uunilohi ja makkarakastike ovat
myös herkkua. Kaalilaatikko ei ole kovin suosittu.”

Miten ruokavalio on muuttunut vuosien mittaan?

”Muutoksen huomaa siitä, että ennen keitot, pe-
runat ja kastikkeet olivat suosittuja, mut-
ta nyt suosikkeja ovat nuudelit ja erilaiset
pastat.”

Mikä on keittäjän herkkuruoka?

”Vapaa-ajalla tykkään tehdä riistaruo-
kaa. Hirveä, jänistä, joskus majavaa-
kin. Mies hankkii riistan, joskus itse-
kin olen metsällä. Usein säveltelen
ruokaa laittaessa, olen sellainen ko-
keilija.”

**Antaisitko niksin
ruoanlaittoon?**

”Etsi kirjasta tai netistä ohjeita, aloit-
telijallekin löytyy hyviä vinkkejä. Ko-
keile ja maistele. Riistaruokille sopivat
voimakkaat mausteet, esimerkiksi tim-
jami tai lipstikka. Ja sipuli on aina var-
ma mauste.”

HANNA KARKKONEN

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

Pyökkisatama

ITSEPALVELUPESULA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

**KOULUTETTU HIEROJA
MESUT SAGANDA**

Osahieronta 45 min. 30€
Puolihieronta 1 h 35€
Kokohieronta 2 h 60€
Myös lähjakortteja!

Savonkatu 11 Kuopio
(Raittiustalon vieressä)
Ajanvaraus: 044 0225577
Myös ilta- ja viikonloppuaikoja!
www.mesutsaganda.blogspot.fi

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS

Oletko kiinnostunut vapaaehtoistyöstä?
Haluatko auttaa muita ja kehittää osaamistasi?
Rikosuhripäivystys hakee uusia vapaaehtoisia
tukihenkilöitä Pohjois-Savoon.

Tukihenkilöiden peruskoulutus on kestoltaan 42 tuntia ja se
järjestetään Kuopiossa 20.9.–1.12.2012. Koulutukseen valittavat
haastatellaan. Peruskoulutus keskittyy uhrin asemaan suomalaisessa
oikeusjärjestelmässä ja kriisissä olevan ihmisen kohtaamiseen.

Ota yhteyttä 7.9.2012 mennessä:
Rikosuhripäivystys Kuopion palvelupiste
eila.kersalo@riku.fi tai tommi.julkunen@riku.fi, puh. 050 557 6712
Lisätietoja toiminnasta www.riku.fi

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ANSSI SOININEN**

Ma, ti, to, pe Kuopio
Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12 Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY**

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

**Verenpainetta, rintakipua,
verenkierto- tai
erektiohäiriöitä?**

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnan
määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 194 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

**Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN**

**PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS**
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten
jäykistämä valtimo

**Yksilöllistä
kotipalvelua ja
omaishoitoa**

Alina®
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Tilaa!
Puh. 044 355 5451
Maaherrankatu 15
70100 Kuopio

PAIKKOJA TARJOLLA

Kuningas matkaan meidät lähettää murrettavaksi maailmalle. Olkaamme leipä täynnä elämää, huomisen toivo hukkuvalle.

JAAKKO LÖYTTY

Avustajaksi messuun

- ✦ Jumalanpalvelusavustaja- ja apusuntiokoulutus järjestetään Männistön seurakunnassa kolmena päivänä. Sunnuntaina 16.9. klo 10-13, keskiviikkona 3.10. klo 18-20 ja sunnuntaina 28.10 klo 10-13. Lisätietoja www.kuopionseurakunnat.fi/mannisto sekä Lauri Paaterolta, jolle myös ilmoittautuminen 13.9. mennessä arkisin klo 9-15 puh. 040 4848 397.

Jelppariksi Siilinjärvelle

- ✦ Oletko täyttänyt 16 vuotta ja kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta? Osallistu Jelppari-valmennukseen Siilinjärvellä. Jelpparina pääset mukaan antoisaan toimintaan, tutustut uu-

siin ihmisiin ja ennen kaikkea pääset jelpaamaan yksinäisiä nuoria. Seurakunnassa jelppareille on paikkoja muun muassa leirien, kerhojen ja retkien vapaaehtoisina.

- ✦ Syksyn koulutukseen kuuluu kaksi torstaita 30.8. ja 6.9. klo 17-20, lauantai 15.9. klo 10-16 sekä leiri Ruokoniemessä 6.-7.10. Ota yhteyttä seurakunnan nuorisotyönohjaaja Sauli Paavilaiseen, puh. 044 7284 655. Nuorella Jelppari-valmennuksen käyneellä on seurakunnassa etusija päästä isoseksi, isosten isoseksi sekä erityisnuorisotyön tapahtumiin ja leireille. Lisätietoja www.jelpparit.fi.

Lähimmäisenä pärjää tavallisen ihmisen taidoin.

Etsinnässä lähimmäinen

- ✦ Onko sinulla aikaa tavallisen ihmisen taidoin olla jollekin lähimmäinen, auttaa, kuunnella ja tukea? Sinua kutsutaan seurakuntien lähimmäispalvelun peruskurssille 14.-16.9. Alavan kirkolle. Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan.
- ✦ Ilmoittaudu 31.8. mennessä Katri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Lisätietoja saat diakonityöntekijöiltä, Sisko Laitiselta puh. 040 4848 326 (lomalla 20.8.saakka), Liisa Tiilikaiselta puh. 040 4848 324 ja Ulla Turuselta puh. 040 4848 325.

Kerhojen ohjaajaksi

- ✦ Kallaveden seurakunnan tyttö- ja poika-kerho-ohjaajaksi ilmoittautuminen keskiviikkona 22.8. klo 18 Petosen seurakuntatalolla. Kerho-ohjaajille järjestetään syksyllä koulutus. Lisätietoja nuorisotyönohjaaja Eija Huuskoselta puh. 040 4848 378.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Tuomiokirkon mäki kutsuu juhlimaan

- ✦ Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen nuoriso- ja oppilaitostyö järjestää perjantaina 31.8. klo 18 alkaen Tuomiokirkon kirkonmäellä ja sen läheisyydessä olevassa Vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12, **Kirkonmäki juhlii -tapahtuman**.

Tuomiokirkon pääoven luona on klo 18-21 tapahtuma-alue, jossa on erilaisia toimintapisteitä, kuten pinssien tekoa, maalausta, valokuvausta, pientä naposteltavaa ja tynnyrinuotio. Klo 19 Tuomiokirkossa on Marzi Nyman tri-on konsertti, vierailevana solistina Jukka Leppilampi. Klo 22 Tuomiokirkossa urkuri Heikki Monosen urkukonsertti. Konsertteihin vapaa pääsy.

Vanhassa Pappilassa on klo 18-23 avoinna kahvila sekä taidenäyttely, jossa on esillä Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän hallussa olevien kotimaisten taiteilijoiden töitä. Veisukahvilassa klo 20-23 tunnelmaa virittää Jarkko Maukonen houseband.

Musiikkia

- ✦ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa torstaina 23.8. klo 21. Mads Damlund, urut (Tanska). Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.
- ✦ **Urkuäänidrone** Alavan kirkossa lauantaina 25.8. klo 16. Kuopion äänifestivaaleihin liittyvä Urkuäänidrone, joka perustuu H. von Kleistin novelliin Pyhä Cecilia. Tirk Dresselhaus, urut, Ilpo Väisänen, synth, Paul Stanfenbiel, synth ja Tomoko Nakasato, koreografia. Vapaa pääsy.

Naiset yhdessä

- ✦ **Naisia raamatussa - raamattupiiri** työikäisille naisille Männistön Vanhassa kirkossa keskiviikkona 5.9. klo 18.
- ✦ **Tarinarasia - elämäkertomusryhmä** 50-65-vuotiaille naisille. Ryhmä alkaa Pyhän Johanneksen kirkolla torstaina 4.10. ja kokoontuu tulevan syksyn sekä kevään 2013 ajan joka toinen viikko. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Ulla Haloselle 26.9. mennessä puh. 040 4848 405.

Eron jälkeen

- ✦ Seurakuntien perheasiain neuvottelukeskus järjestää **eroryhmän äsket-**

Riki Sorsa konserttoi Olli Ahvenlahden kanssa Syväniemen kirkossa sunnuntaina 2.9. klo 18.30.

täin avio- tai avoeron kokeneille. Ryhmässä on mahdollista keskustella eron esiin nostamista tunteista ja käytännön kysymyksistä. Ohjaajina perheneuvoja Tarja Pousi ja diakonissa Riitta Reima.

Ryhmä kokoontuu syksyn aikana 6 kertaa torstaisin klo 18-19.30, 27.9. alkaen neuvottelukeskukseen tiloissa keskusseurakuntatalolla. Ryhmä on maksuton ja siihen mahtuu kahdeksan henkeä. Tiedustelut ja ilmoittautuminen Tarja Pousille puh. 040 4848 478 ti 28.8. klo 10-12 ja to 30.8. klo 10-12.

Perhetyön päivystys ilman ajanvarausta

- ✦ Siilinjärven seurakunnan **perhetyöntekijä alkaa päivystää** tiistaisin ja torstaisin klo 10-12, jolloin seurakuntatalon perhetyöntekijän toimistolle voi tulla juttelemaan ilman varattua aikaa. Muuksi ajaksi tulee tapaaminen sopia erikseen. Perhetyöntekijä auttaa lapsiperheitä jaksamaan arjen paineissa. Vastaanotolle voi aina tulla ilman lähetettä. Tuki on luottamuksellista ja maksutonta. Lisätietoja perhetyöntekijä Helena Mattiselta puh. 044 7284 646, helena.mattinen@evl.fi.

Vaella syyspäivän matka

- ✦ **Pyhä kutsuu kulkemaan ja vaeltamaan** Maaningan kirkolta Siilinjärven kirkolle sunnuntaina 9.9. Mat-

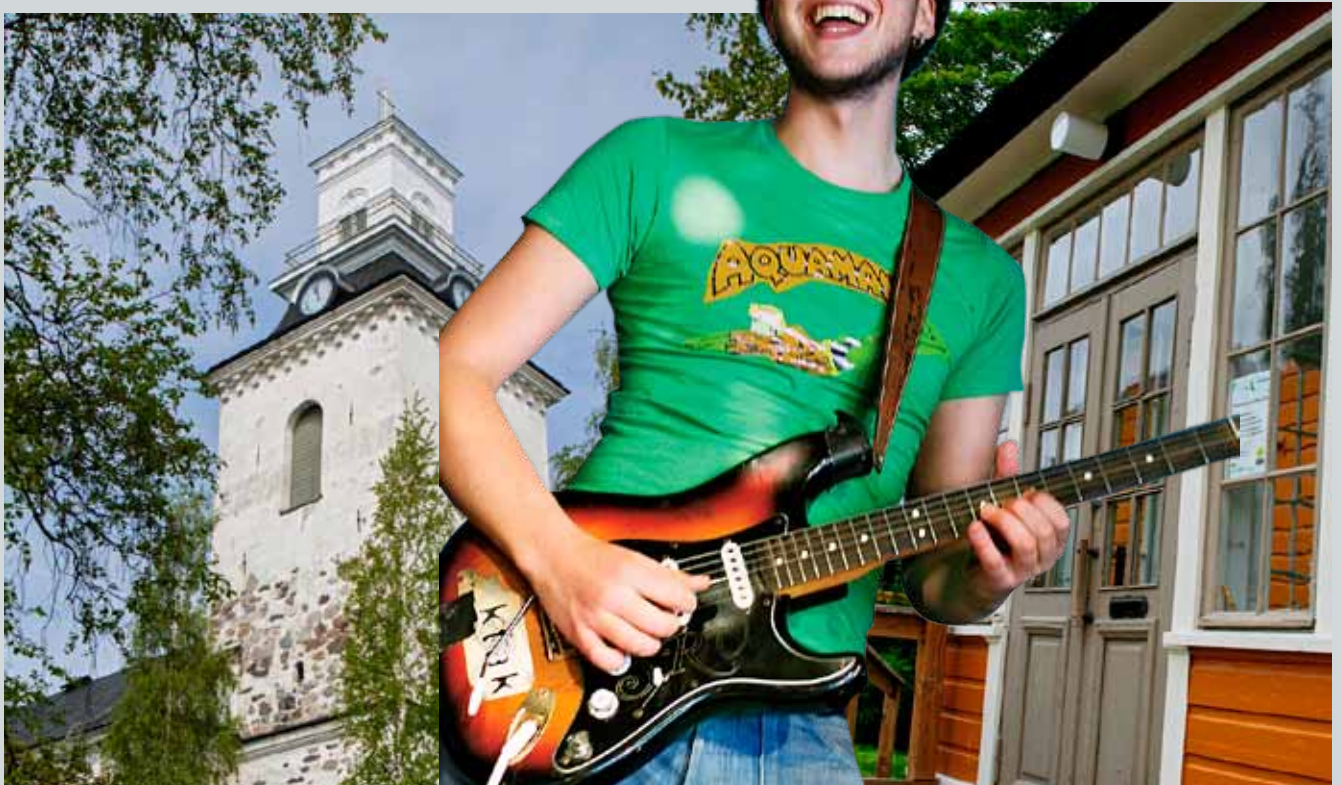
kavaihtoehtoja on kaksi: Maaningan kirkolta Siilinjärven kirkkoon (n. 30 km) tai Käärmelähdessä Siilinjärven kirkkoon (n. 20 km). Kaikki vaellukselle osallistujat saavat kyydin klo 9.15 Siilinjärveltä Maaningalle. Pitkän reitin kulkijat lähtevät heti matkaan, lyhyen reitin kulkijat jäävät messuun, jonka jälkeen kuljetus Käärmelähteen. Päivän loppuksi Siilinjärvellä hartaus ja ruokailu. Osallistumismaksu 10 € sisältää autokyydin, yhden taukotarjoilun ja päätösruuan. Ilmoitautaudu viimeistään 29.8. Esko Rasalle puh. 044 7284 643.

Luonnon äärellä

- ✦ **Luontokirkko.** Syksyn seurakunnallinen toiminta Ranta-Toivalassa alkaa perinteisellä tavalla pienellä kirkkohetkellä ja kahvitellulla Pohtisen laavulla Ranta-Toivalan entisen laivarannan läheisyydessä keskiviikkona 29.8. klo 19. Hiljennymme nuotion, hiljaisuuden, yhteisen virrenveisuun ja Raamatun sanan äärelle.
- ✦ **Eräkirkko** Riistaveden erämiesten kodalla, Vierunpääntien varrella sunnuntaina 26.8. klo 10.

Karttulassa kohdataan

- ✦ Karttulassa järjestetään 2.-4.9. **tapah- tumasarja Kaiken keskellä Jumala yhteistyössä** Kallaveden seurakunnan ja Kansan Raamattuseuran kanssa. Päivisin kohdataan ihmisiä kylillä, kau-poissa, työpaikoilla ja vanhusten palvelukeskuksissa.
- Luonnon keskellä Jumala -teemalla kokoonnutaan Autuaanlammella sunnuntaina 2.9. klo 14. Klo 13 kahvitarjoilu, lettuja ja makkaraa pientä maksua vastaan. Illalla Riki Sorsa ja Olli Ahvenlahti konsertoi Syväniemen kirkossa klo 18.30.
- Maanantai-iltana 3.9. tapahtumasarja jatkuu Arjen keskellä Jumala -tilaisuudella Pihkainmäen koululla klo 18.30 ja Rakkauden keskellä Jumala -seurakuntatapahtuma on Karttulan seurakuntakodissa tiistaina 4.9. alkaen klo 17.30 kahvitarjoilulla. Mukana illoissa mm. laulaja-julistaja Heikki Mikkonen, Eila Mikkonen, julistaja Olli Seppänen sekä Mirja ja Erkki Hämäläinen ja muusikko Popo Salami. Vapaa pääsy.

Tuomiokirkon mäellä ja Vanhassa pappilassa juhliitaan. Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen nuoriso- ja oppilaitostyö järjestää perjantaina 31.8. klo 18 alkaen ohjelmaa. Tuomiokirkossa illan aikana kuullaan mm. Marzi Nyman (kuvasa) trion konsertti. Vanhassa Pappilassa on taidenäyttely, pienimuotoinen kahvila, laulua ja soittoa.

Petri Rask (vas.), Tero Matilainen ja Matti Pentikäinen katsovat joka ilmansuuntaan.

Kolme tenoria kiertueella

Kallaveden seurakunnan kirkkoherranvaali starttasi Petosen torilta.

1. VAALISIJA

Tero Matilainen
s. 1972
Tampereen Teiskon seurakunnan vt. kirkkoherra

2. VAALISIJA

Petri Rask
s. 1957
Joensuun Rantakylän seurakunnan 1. kappalainen

3. VAALISIJA

Matti Pentikäinen
s. 1960
Kallaveden seurakunnan 4. seurakuntapastori

VAALIPANEELI

Kallaveden kirkossa
maanantaina 3.9. klo 18.
Karttulan seurakuntakodissa
keskiviikkona 5.9. klo 18.30.

ÄÄNESTYS

on sunnuntaina 16.8.
Kallaveden kirkossa
klo 11.30 – 20.

ENNAKKOÄÄNESTYS

10.9. – 14.9. klo 9 – 18
Kallaveden seurakunnan
toimistossa.

Lisää tietoja vaalista
www.kuopionseurakunnat.fi
Samassa osoitteessa myös
ehdokkaitten vaalisaarna,
vaalikone sekä ehdokkait-
ten blogit.

Kirkkoherraehdokkaat sa-
noivat, että kohtaamisesta
ja jalkautumisesta jäi hyvä
mieli. Päivä paistoi, mut-
ta suurta joukkoa ei lau-
taipäivän toritapaaminen
koonnut. Kauppojen taka-
na olevalle tori-
pläntille ku-
kaan eksy sattumoisin. Tie takapihalta ei johda
minnekään.

Paneelin kysymykset olivat osittain mahdot-
tomia muutaman minuutin vastattaviksi. Kuka
on Jumala tai Kuka on Pyhä henki.

Suhde herätysliikkeisiin
nostettiin esiin kenties siksi,
että viides herätysliike ja ka-
rismaattisuus on Kallaveden
seurakuntalaisten keskuudes-
sa nouseva virtaus.

Ikuiset kirkkokistiast nais-
pappeudesta ja homoseksua-
alisuudesta olisi sen sijaan
voinut unohtaa. **Tero Matilai-
nen** olisi kaivannut keskuste-
lua ehdokkaitten edellytyksis-
tä toimia suuren seurakunnan
johtajana. Samaan viittasi
myös **Petri Rask**, joka olisi ha-
lunnut nostaa puheenaiheeksi
seurakuntayhtymän taloudel-
lisen tilanteen.

Matti Pentikäiselle sydä-
men asiana olisi ollut puhua
kirkon jäsenyydestä, joka hä-
nen mukaansa antaa pohjan
elämälle.

Näihin avautunee tilaisuus
vaalipaneeleissa.

Yhteisöllisyys, kuuntelu ja
läsnäolon taito olivat jokaisel-
le tärkeitä johtajuudessa.

”Oveni on aina auki”, vakuutti Petri Rask.
”Suunnitelmissa pysytään. Haluan käyttää aikaa
työntekijöitten varustamiseen”, Tero Matilai-
nen linjasi. ”Yksin tätä työtä ei voi tehdä”, Matti
Pentikäinen vakuutti.

Poliisiauto kesken vaalitilaisuuden

Yhtenä paneelin teemana oli se, miten kirkossa
kohdellaan syrjäytyneitä. Paikka oli tälle keskus-
telulle otollinen, sillä erilaisille elämänpoluille
horjahtaneita istui kiveyksillä. Yhden omalaa-
tuisia kommentteja huudelleen miekkosen po-
liisi haki putkaan.

Olisiko sinun pitänyt tehdä tässä tilanteessa
jotakin, kirkkoherraehdokas?

”Kuuntelin häntä ennen paneelia jopa lieväl-
le väkivallalle altistuen”, Matilainen sanoo. ”Syr-
jäytyneiden kohtaaminen ei aina tarkoita sitä,
että saamme heidät toimimaan ja käyttäyty-
mään enemmistön toivomalla tavalla.”

”Olin vieraana Kallaveden seurakunnan jär-
jestämässä tilaisuudessa. Paikalla oli oman seu-
rakunnan työntekijöitä, jotka olisivat voineet
asiaan puuttua. Oman seurakuntani messussa
olen joutunut joitakin kertoja tällaisiin tilantei-
siin puuttumaan”, Petri Rask kertoo.

Matti Pentikäisen mielestä tätä
henkilöä kohtaan oli oikein osoit-
taa yhteiskunnan hyvää järjestys-
valtaa. ”Syrjäytyneistä puhutta-
essa ei ole sopivaa tuoda ketään
esille mallihenkilönä. Tilaisuus-
den järjestyksestä vastanneet toi-
mivat asiallisesti kyseistä ihmistä
kohtaan.”

Vaalinäyte on koko jumalanpalvelus

Tero Matilaisen vaalisaarna on jo
takana. ”Valmistelut olen tehnyt
huolellisesti ja hyvissä ajoin”, Ma-
tilainen kertoo ennen jumalanpal-
velusta. ”Tulossa on seurakunnan
yhteinen juhla. johon pyydän hy-
vän Jumalamme siunausta.”

”Tavoitteeni on toimittaa Kal-
laveden seurakunnan messu, ei
niinkään vaalinäytettä”, on Pet-
ri Raskin ajatuksena. Rask on val-
mistellut itselleen ”agendan”, jossa
on messu sanasta sanaan. Kirkko-
kahvilla hän jakaa esitettä, jossa
hänet tuntevat luonnehtivat Ras-
kia johtajana.

Matti Pentikäinen aikoo satsata saarnaan.
”Ja siihen, että koko jumalanpalvelus olisi seura-
kuntaa iloisesti rakentava juhla.”

Torilla testattiin myös papin perinteisiä omi-
naisuuksia, hartauspuheen ja virren veisaami-
sen kykyä. Kolme tenoria veisasi virtensä koh-
tuullisesti. Viiden minuutin hartauspuhe on sen
verran pitkä, että latteuksia osui jokaisen koh-
dalle.

Armoa, avoimuutta ja nöyryyttä torikuuli-
ja **Lauha Parkkinen** kaipasi seurakuntansa uu-
delta kirkkoherralta.

LAHJA PYYKÖNEN

ELOVINKIT

- + Kuopion pääkirjaston ala-aula:** SPR
Kuopion osasto 60 vuotta 20.–25.8.
Elonkorjuujuhla 24.–25.8.
Kuopio juhlii -tapahtumia vietetään 31.8.–
2.9. muun muassa Terve Kuopio-päivä,
Olonkorjuutori pe Kauppatorilla 12–17, ks.
www.kuopiofestivals.fi
- + Pikku-Pietarin Torikuja** (Hatsalank.
24/Puistok. 21) auki elokuun loppuun.
- + J. V. Snellmanin museo** (Snellma-
nink.19) ryhmille sop. muk. (017) 182 625.
- + Kuopion Sotaveteraanimuseo** (Tulli-
portink. 37 D, Rak.7) on 2.9. asti, la ja su klo
12–16, ryhmätil. (017) 281 1130.
- + Mylly** (Minna Canthin katu 4), Galleria
Pieni: Emma Fältn Värähtelee-piirrosinta-
laatio 8.8.–7.9.
- + Galleria Carree** (Kauppak.13): Helmi
Koivolan grafiikkaa 26.8. asti.
- + Galleria G 12** (Minna Canthin katu 15):
Annuli Viherjuuren Ihana keveys -maala-
uksia 31.8. asti.
- + VB-valokuvakeskus** (Kunin-
kaank.14–16): Kesänäyttely Duroy bonito
– Ankara mutta kaunis 2.9. saakka; Barson
kellari: Kuvia Kuopiosta.
- + Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen
Oy** (Puijonk.9 A 6): Donkey Kong, Reijo
Kärkkäinen 31.8. asti (ma-pe 9–16).
- + Kuopion museo** (Kauppak. 23): Skeittarit
museossa 9.9. asti (3. krs).
Vaatteet varoja myöten — pohjoissavo-
laiset kansanpuvut 1800-luvulla 31.1.2013
saakka.
Mestarijuoksija Hannes Kolehmainen. Pal-
kinnot Kuopion museossa 24.3.2013 saakka
(ti-pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17).
- + Alasalit:** Karhun vuosi 15.5.–23.9. ja Kar-
huherra Benjamin; silittettävä museokarhu
henkilökohtaisesti tavattavissa 9.9. saakka,
2. krs. parvi.
- + Kuopion taidemuseo** (Kauppak. 35): Lo-
ve, Ars Libera teemanäyttely 2.9. asti ti-
pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17. Aamiainen
ruohikolla 1.6.–2.9.
Kuopion taidemuseon perusnäyttelyn Tai-
devartissa voi tutustua yhteen klassikko-
teokseen kerrallaan pääsymaksun hinnalla
klo 14 ja 17 keskiviikkoisin 29.8. asti.
- + Korttelimuseon näyttelysali** (Kirk-
kok. 22) Kansallispukunäyttely – Kuopion
tanhuajat 50 vuotta: Vaate varren kaunis-
tavi – Tanssi mielen virkistävi 26.5.–18.11.
- + Kuopion Musiikkikeskus:** Syyskesän
säveliä, Kuopion kaupunginorkesteri to
23.8. klo 19.
Saanko luvan? 2012, Suomen parhaimpia
tanssijoita ja tanssiryhmiä su 26.8. klo 18.
Professori Jorma Panulan kapellimestari-
kurssin päätöskonsertti Tahtipuikon taikaa
I, Sormenpäistä musiikiksi 31.8. klo 19 Kau-
pungintalon juhlasali. Tahtipuikon taikaa II
la 1.9. klo 15. Vapaa pääsy.
- + Kino Kuvakukko** palasi kesätaulolta. Oh-
jelmistossa 17.8. alkaen Ranskalainen vii-
konloppu ja Barbara, Berliinin filmifesti-
vaalin voittaja; 18.8. alkaen Matkalla ja 19.8.
alkaen Woody Allen – A Documentary (ei
tekstitystä).

Robert Weiden dokumentti kertoo
julkisuutta vältelleen Woody Allenin elä-
mästä ja luomisprosessista (19.–30.8.).

Sukupolvien läheiset ovat auttaneet toisiaan Jumalan puoleen. Isovanhemmat kirkkomatkalla nuket syntyivät tästä pohdinnasta.

Tälle paikalle Jumala johdatti

Lapsuuden luova maailma avautui uudelleen, oma minä ja oma kieli kirkastui.

Satavuotiaan pirtin seinien sisällä Sonkajärven Sonkakoskellaon uskomaton maailma: 250 käsintehtyä nukkea. Niissä näkyy eletty elämä, kaikki se matkanteko, josta tähän päivään on tultu.

Kaksikymmentä vuotta sitten **Anneli Mustonen** teki ensimmäisen nukken. Hänellä on nyt kansainvälinen Master of Dollmaking-tutkinto, joka on alle kymmenellä Suomessa.

Kaksitoista näyttelykesää Sonkakosken maalaistalon pirtti on avautunut kulkijoille. Tänä vuonna retrospektiivisessä näyttelyssä kulki väliin ilmeisenä, välillä piilijuonteena koko elämän matka: lapsuus ja nuoruus lisälmen kaupunkikodissa Touhulassa, miniäksi tulo isoon maalaistaloon myllärin vaimoksi, perheenäidin tie, aikuisen tyttären luovuttaminen sairauden kautta kuolemalle.

Oma opiskelu ensin sairaanhoitajaksi ja sitten terveydenhuollon maisteriksi, vastaavan hoitajan tehtävät Sonkajärvellä.

Ja sitten 50-vuotispäivien matkan taitumisen tunnelmissa paluu uudestaan nukkien luovaan maailmaan siten, että nukeista avautui tie jopa hengellisiin teemoihin.

Esivanhemmat kirkkotiellä

Yksi kuva prosessoinnista oli esimerkiksi siinä, kun Anneli valmisti äidilleen enkelinukkea joululahjaksi:

”Äiti ei ehtinyt sitä koskaan saada. Hän siirtyi ajasta ikuisuuteen ennen joulua -95.”

Äidin kuoleman jälkeen Hanna-nukeista syntyi naisten sukupolvien ketjusta tarina, jossa isovanhemmat olivat 1800-luvun lopun kirkkomatkalaisia.

Isovanhemmat kirkkomatkalla –teos syntyi, kun Anneli Mustonen pohti esivanhempiensa vaikutusta elämäänsä.

”Uskonnollisuuteen on vahva pohja kotona, jossa eri sukupolvien läheiset auttavat eri tavoin toisiaan Jumalan puoleen. Molemmat isoäitini olivat vakaita kristittyjä: isän äiti Auvilan mummo käytti minua kirkossa, kotona asuva ’oma’ mummu

eli äidin äiti kuunteli radiohartaudet ja Jumalanpalveluksen.

Totuu-teen opetettiin myös pyhäkoulussa ja kirkossa käytiin naapurin tyttöjen kanssa. Koulussa erityisesti uskonnonopettaja liris Pirinen vaikutti minuun. Osallistuin kristillisille teinipäiville, ja aikuise-
na uskosta

muistuttaa erityisesti siskoni **Aune**.”

”Koen, että suurta johdatusta ovat olleet vanhempani, siskoni ja sukuni, puoli-

Nukketäiteessä kulkee elämän kirjo: kiitollisuus ja suru.

soni - jopa sekin, että rakas edesmennyt anoppini ja minä olemme kaukaisia sukulaisia, samojen esivanhempien jälkeläisiä. Näinkö Jumala johdatti minut tälle paikalle?”

Neljä lasta ja kymmenen lastenlasta, hyvät vävyt ja miniät saavat Annelin miettimään, osaako kyllin kiittää tästä kaikesta.

Tyttären kuolema uskon koettelemus

Nukketäiteessä kulkevat myös monet muut teemat kuin kiitollisuus. Äidin äkillisen poismenon jälkeen tuli polttava tarve löytää esiteltäville nukeille jotakin syvällisempää sisältöä.

”Voisivatko ne välittää jotain sanomaa - olla enemmän kuin pelkkä taidekäsityö, nätti tyttönukke? Pienin askelin olen siinä edennyt.”

Vuonna 2000 syntyivät suurikokoiset posliiniset seiminuket *Josef, Maria* ja *Jeesus-lapsi* Sonkajärven kirkkoon. Joulunäytelmä seuraavana vuonna jatkoi samaa teemaa nukketatterinukeilla Sonkajärven kirkossa, nuket ja ohjaus Annelin, ja edelleen saman pienryhmän ”*Jaetut eväät*” kanssa raamatunaiheiset nukketatterinuket ja esitys *Sakkeus*-nukkeilla. Sitten valmistuivat seiminuket Vieremän kirkkoon ja Pyhäjärven seurakunnan vanhaan kirkkoon.

Nukkepirtin näyttelykesän matkalla-teemaan 2005 sisältyivät matkaoppaitten joukossa Raamattu ja pirtissä hiljentymispaikka, jossa Jumalan äidin ikoni, tuohus ja avattu Raamattu. Menneinä vuosina pirtillä on nähty kokonainen näyttely *Pyhää ja arkea* -teemasta: silloin esillä olivat esimerkiksi häät, veisaajat, kaste, kamarissa kirkkopyhiä joulusta pääsiäiseen. Sonkajärven seurakunnalle on annettu lahjoituksena

kolme naista Jeesuksen tyhjällä haudalla.

Yksi teema yli muiden on vaatinut työstöä enemmän ja syvemmin kuin muut. Se oli **Hanna**-tyttären kuolema.

”Hanna oli nuori, vaalea, elämäniloinen nainen. Muutama vuosi aiemmin oli juhlintu kauniita häitä. Kahden pienen lapsen äitiä olisi vielä kovasti tarvittu!”

”Uskoni horjuu kun ajattelen tyttäremme pahanlaatuista sairautta ja liian lyhyttä elämää, myös hänen lastensa kohtaloa. Mikään ei ole varmaa, kaikki on vain uskoa, luottamusta ja toivoa...”

Syöpään kuollut Hanna on lainannut piirteitään ja olemustaan lukuisiin nukkeihin. Surutyötä on käsitelty myös Annelin grafiikan teoksissa parin vuoden takaa.

Olin kokonainen tullessani äidiksi

”Kun katson taakse, olin varmasti aika lailla oma itseni jo 11-vuotiaana. Kotona olivat kaikki rakkaat: äiti, isä, sisko ja isovanhemmat, maailman paras leikkiveri ja paljon muita. Minulla oli kaikki: piirustus, käsityöt, lukeminen ja leikkiminen, koti ja piha kukkineen ja kasveineen, luontoa, puita, peltoa, metsää, niittykukkia ja uimaranta... pieniä kotitöitä ja paljon puuhaa päivät pitkät. Olin silloin aika osaava ja tekevä tyttö.”

Tyttölyseossa oli kuitenkin aivan uusi tilanne. Murrosiässä ”minä” oli usein hukassa. Vasta Naiskotiteollisuuskoulussa se ikään kuin löytyi uudelleen, myös kun päätös sairaanhoitajaksi opiskelusta syntyi.

”Alkuun oma identiteetti sielläkin hämärtyi, mutta tilanne parani kun pääsimme oikeasti hoitamaan vanhuksia ja sairaita.”

”Olin oma itseni vihillä, mutta jotakin hämärtyi opetellessani miniäksi uudessa

kodissani, isossa maalaistalossa, jossa uudet perheenjäsenet olivat ’vieraita ihmisiä’: appivanhempani ja kaksi kälyä sekä työmies.”

Äitiys oli jotakin suurta: ”Olin ehjä ja kokonainen tullessani äidiksi. Niin suurta ja selittämätöntä ihmettä en koskaan ollut kokenut.”

Annelin ja lukuisista erilaisista luottamustehtävistä tutun **Mikko Mustosen** perheeseen syntyi neljä lasta.

”Myös työssäni sairaanhoitajana ja esimiehenä koin olevani juuri oikealla paikalla. Sitä tosin koeteltiin hyvin usein, mutta työtehtävissä se ei saanut minua aivan lanistumaan. Osasin suhteuttaa asioita, ettei se kaikki kohdistu persoonaani vaan työtehtävääni.”

Jotakin uutta löytyi opiskelussa erikoissairaanhoitajaksi ja myöhemmin terveydenhuollon maisteriksi.

”Elämän kriiseissä minua on auttanut jonkin uuden oven avaaminen, tai avautuminen. Ehkä merkittävimpänä koen nyt kuitenkin nukketäiteen löytymisen: siinä on maailma, jonka kautta voin koskettaa ja kulkea rinnalla. Se sulkee ympyrän, siinä voin käsitellä ja tuoda näkyviin kaikkea kokeamaani. Se on ominta omaani.”

”Näen myös, millaisen lepohetken pelkkä kahvihetki satavuotiaassa pirtissä antaa varsinkin ikäihmisille.”

”Ihmettelen ja aavistelen, että Jumala elää ja toimii tänään ja tässä kaikessa arjessani. Kaikki on suuremmassa kädessä.”

ULLA REMES

Nukkepirtti on avoinna ryhmille tilauksesta syyskuun loppuun. Ajo-ohjeet www.nukkepirtti.fi

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi

040 5844 045

ILMAINEN NEUVO OY:n

Oikeudellinen puhelinpalvelu

0600 30 6060

Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm

www.ilmainenneuvo.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen

p. 044 211 9876

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osaakeyhtiöt
• kiinteistöosaakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalotYksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin.Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkinen kello 9.00 - 16.00Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille

Liipasentie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...Hautaustoimisto
J. NURRO OYKauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

PÄIVIN TERAPEUTTINEN OLOHUONE

Tukea parisuhteeseen, kriisitilanteisiin,
työssä jaksamiseen.Päivi Föhr
perhepsykoterapeutti ja työnohjaaja
050-4301100
paivintera@paivinterapeuttinolohuone.fiwww.paivinterapeuttinolohuone.fi
Facebook: Päivin terapeuttinen olohuone

Ihmistä etsimässä.

KUNTAVAALIT 2012

Syksyn kuntavaalit lähestyvät.
Nyt sinulla on mahdollisuus tavoittaa äänestäjät Kotimaa-
yhtiöiden seurakuntalehden välityksellä.

Jopa 30% vaalialennus ilmoitushinnoista!

Ota yhteyttä ja kysy lisää, annamme mielellämme lisätietoa
kuntavaali-ilmoitteluun liittyen.

Puh. 020 754 2000/ilmoitusmarkkinointi

www.kotimaa-yhtiot.fi/palvelut-ilmoittajille/kampanjat

KOTIMAA-YHTIÖT

SEURAKUNNAT 22.8.–4.9.12

Tuomiokirkko on avoin-
na klo 10-15, lisäksi pe klo
18-23.puh. 040 4848 256
Kesäillan ehtoollinen ke
22.8. klo 18. Lauri Kastari-
nen ja Anu Pulkkinen.**Kesän iltamusiikki** to
23.8. klo 21. Mads Dam-
lund, urut (Tanska). Vapaa
pääsy, ohjelma 10 €.**Sanajumalanpalvelus** su
26.8. klo 10. Saarna Ilpo
Rannankari, liturgia Sari
Kärhä, kanttorina Olli Kin-
nunen ja urkurina Anu
Pulkkinen.**Kesäillan ehtoollinen** ke
29.8. klo 18. Ilpo Rannan-
kari, Liisa Penttinen, kant-
torina ja urkurina Anu
Pulkkinen.**Rauhanyhdistyksen syys-
seurat** la 1.9. klo 18. Saar-
na Leo Väyrynen ja liturgia
Pauli Niemelä.**Messu** su 2.9. klo 10. Saar-
na Pauli Niemelä Rauhanyh-
distyksestä, liturgia Liisa
Penttinen, kanttorina
Anna Kosola ja urkurina
Olli Kinnunen.**Viikkomessu** ke 5.9. klo
18. Liisa Penttinen ja Olli
Viitaniemi, kanttorina ja
urkurina Anna Kosola.KESKUS-
SEURAKUNTATALO
Suokatu 22Seurakuntamestarit puh.
040 4848 259**Tuomiokirkon Kamari-
kuoron** syksyn ensimmäi-
set harjoitukset ke 22.8.
klo 18.**Lähetystilaisuus** ti 28.8.
klo 13. Nimikkolähetti Lee-
na Laine kertoo työstään
Tansaniassa.**Kuopion virsikuoro** aloit-
taa harjoitukset tiistaina
28.8. klo 18 Keskusseura-
kuntatalossa (kerhuhuone
Samulissa). Uusia laulajia
toivotaan. Ei koelaulua.INKILÄNMÄEN
SEURAKUNTATALO
Inkiläntie 7

Emäntä puh. 040 4848 273

Messu su 26.8. klo 12. Saar-
na Ilpo Rannankari, litur-
gia Sari Kärhä, kanttorina
Olli Kinnunen ja urkurina
Anu Pulkkinen. Lounas.MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

Avoinna ma-to klo 11-15.

puh. 040 4848 272

Papin päivä ti 28.8. klo 13-
14. Olli Viitaniemi.

NUORET

**Iltaohjelmaa Tuomiokir-
kossa** pe 31.8. klo 18. Klo
18-21 Tuomiokirkon pää-
oven luona pinsien te-
koa, maalausta, valokuva-
usta, pientä naposteltavaa
ja tynnyrinuotio. Klo 19.
Marzi Nyman trio (Marzi
Nyman kitarat, Harri Ran-
tanen basso, Anssi Nykä-
nen rummut), vieraileva
solisti Jukka Leppilampi.
Klo 22 Urkukonsertti, ur-
kuri Heikki Mononen.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vas-
taanotot: **Keskusseura-
kuntatalo**, Suokatu 22 C
Vastaanotto ma ja ke klo
9-10.30. Soittoaika ma, ke
klo 10.30-11.30 puh. 040
4848 253. **HUOM.** Inkilän-
mäen alueella asuvat: Vas-
taanotto Keskusseurakun-
tatalolla, Suokatu 22 C. Ti
klo 9-10.30 ja puhelinpäi-
vystys ti klo 10.30-11.30
puh. 040 4848 253.
**Eläkeläisten virkistyspäi-
vä** ke 5.9. klo 11. Raamat-tutunti: "Lesken ropo", Olli
Viitaniemi. Iltapäivällä yh-
teislaulua Anna Kosolan
johdolla. Ruoka ja kahvi 6
€. Huom. virkistyspäivät
jatkuvat ke 26.9.

KASTETUT

Matilda Lydia Tossavai-
nen, Emma Iida Emilia Pit-
känen, Eelis Oliver Tuokko,
Neelia Adeliina Vänskä,
Anna Kaarina Väänänen,
Elle Orvokki Laivamaa.

KUULUTETUT

Tero Taneli Kokko ja Milla
Marjo Aatsinki.

KUOLLEET

Jaakko Oiva Sakari Salo-
kannel 73v, Auvo Eelis Pa-
sanen 83v, Maija Leena
Heikkinen 89v,
Hilkka Annikki Kainulai-
nen 98v, Kaija Elina Vesa
84v.ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298

Urkuäänidrone la 25.8.klo 16. Kuopion äänifesti-
vaaleihin liittyvä Urkuää-
nidrone, joka perustuu H.
von Kleistin novelliin Pyhä
Cecilia (muusikkojen suo-
jelijuphimys). Tirk Dres-
selhaus, urut, Ilpo Väisä-
nen, synth, Paul Stanfen-
biel, synth ja Tomoko Na-
kasato, koreografia. Va-
paa pääsy.**Motoristikirkko** su 26.8.
klo 10. Saarnaa piispa Jari
Jolkkonen, liturgina Pir-
jo Kuula, kanttorina Lei-
la Savolainen, Popo Sala-
mi ja Zipporim-kuoro. Jär-
jestäytyminen Puijon tor-
nin juurella klo 9 alkaen.Paraati tornilta Alavan kir-
kolle lähtee klo 9.30. Mes-
sun jälkeen keittolounas.**Tuomasmessu** su 26.8. klo
18. Saarnaa pastori Jukka
Helle, musiikki Kuopion
nuorisokuoro.**Messu** su 2.9. klo 10. Saar-
naa Kirsi Perämaa, liturgi-
na Anna Väättäinen, kant-
torina Leila Savolainen,
Lapsikuoro. Sotilaskotisi-
sarten juhla jumalanpal-
velus.

KASTETUT

Verna Viola Hakkarainen,
Iiro Veikko Sakari Leski-
nen, Milja Maria Hassi-ALAVAN
SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B**Raamattu- ja rukouspii-
ri** ma 3.9. klo 18. Piiri ko-
koontuu joka toinen ma
(parilliset viikot) klo 18-20
kirkon alasalissa. Yhteys-
henkilö Anja Komulainen
puh. 0400 793 446.
**Alavan eläkeläisten päi-
väpiiri** ti 4.9. klo 12-14.
seurakuntasalissa. Piiri ko-
koontuu parillisina viikko-
na. Joka toinen kerta ruo-
kailu ja valmistettua ohjel-
maa, joka toinen vapaam-
paa yhdessäoloa ja asioi-
den jakamista.NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311

Messu su 2.9. klo 13. Saar-
naa Kirsi Perämaa, liturgi-
na Anna Väättäinen, kant-
torina Leila Savolainen.
**Raamattu- ja rukouspii-
ri** ti 4.9. klo 18. Yhteyshe-
nkilö Ilkka Sormunen puh.
040 5426 280.
Arkinen ateria to 6.9. klo
11. Aterian hinta 3 €.SÄRKINIEMEN
SEURAKUNTATALO
Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307

Tuolijumppa ti 4.9. klo 11.
Joka toinen ti (parilliset
viikot) klo 11 - 11.30. Yht.henk. Toini Jääskeläinen
puh. 0400 786 166.**Arkinen ateria** ti 4.9. klo
11.30. Aterian hinta 3 €.
Kirkkohetki ti 4.9. klo
12.30.

MUUTA

**Seurakuntien lähim-
mäispalvelun perus-
kurssi** 14.-16.9. Ala-
van kirkolla. Onko si-
nalla aikaa tavallisen ih-
misen taidoin olla jolle-
kin lähimmäinen, auttaa,
kuunnella ja tukea? Kaik-
ki ilmoittautuneet haasta-
tellaan. Ilm. 31.8. mennessä
Katri Kunnakselle puh.
040 4848 464. Lisätieto-
ja diakoniyöntekijät Sis-
ko Laitinen puh. 040 4848
326 (lomalla 20.8.saakka),
Liisa Tiilikainen puh. 040
4848 324 ja Ulla Turunen
puh. 040 4848 325.**Parisuhdetta rikasta-
maan.** Parisuhde arkistuu
ja kumppanista tulee it-
sestään selvyytys? Parisu-
heen rikastuttamiskurs-
silla etsitään uutta virtaa y-
hteiseen elämään. Hirvijär-
ven leirikeskuksessa 19-
21.10. pidettävää kurssia
vetävät Pirjo ja Kari Kuula
sekä Liisa ja Kyösti Survo.
Hinta 80 €/pari. Ilm. vii-
meistään 14.9. Puijon seu-
rakunnan toimistoon Mir-
ja Turuselle puh. 040 4848
410 arkinen klo 9-15.**Henkilökohtaisesti oh-
jattu retiriitti** 29.11.-2.12.
Rytlyn leirikeskukses-
sa. Ohjaajina rovasti Lee-
na Rantakokko ja diako-
ni Sisko Laitinen. Ilm. 5.11.
mennessä Sisko Laitinen
puh. 040 4848 326, sisko.
laitinen@evl.fi Hintaa 140
€, eläkeläiset, työttömät ja
opiskelijat 100 €. (srk:sta
voit kysyä avustusta tar-
vitessasi). Päiväohjelmassa
messu, neljä henkilö-
kohtaista rukousmietiske-
lyä Raamatun tekstin ää-
rellä, tapaaminen ohjaajan
kanssa ja illan hiljentymis-
nen yhdessä. Järj. Alavan
seurakunta.**Motoristikirkko** su 26.8.
klo 10. Saarnaa piispa Jari
Jolkkonen, liturgina Pir-
jo Kuula, kanttorina Lei-
la Savolainen, Popo Sala-
mi ja Zipporim-kuoro. Jär-
jestäytyminen Puijon tor-
nin juurella klo 9 alkaen.**Motoristikirkko** su 26.8.
klo 10. Saarnaa piispa Jari
Jolkkonen, liturgina Pir-
jo Kuula, kanttorina Lei-
la Savolainen, Popo Sala-
mi ja Zipporim-kuoro. Jär-
jestäytyminen Puijon tor-
nin juurella klo 9 alkaen.

KASTETUT

Verna Viola Hakkarainen,
Iiro Veikko Sakari Leski-
nen, Milja Maria Hassi-

RUKOILEMME

Nuorena unelmoin onnellisesta,
yksinkertaisesta elämästä.
Elämäni olen elänyt tiilitalossa ja
isossa kerrostalohuoneistossa.Perheemme elämässä kaksi autoa
on ollut ja on yhä ns. pakollisia.
Työni on kulunut viettämällä
tunkkaisuus turvallisesta virastoai-
kaan.Nuoruuteni unelma:
alttiiksi asettuminen epävarmuudelle
ja elämäni yksinkertaisuudessa
ei ole koskaan toteutunut.Herra, vielä lähes 60 -vuotiaana,
voisiko nuoruuden unelman elää todeksi?Taivas varjele.
Joka äijän rukouskirja
LK -kirjat 2012.

ESKO JÄMSÄ

klo 14-16.30. Syksyllä toimintaa ei ole viikoilla 39 ja 42. Sisäänkäynti sisäpihan puolelta kerhopuolen ovista.

Raamattupiiri ti 4.9. klo 18.30.
Aikuisten takkailta ke 5.9. klo 18 takkahuoneessa.
Rukouspiiri ke alkaen 5.9. klo 18.30-20.30. Lisätieto- ja Merja-Riitta Jaakkonen puh. 040 5573 285.

MUUTA

Sanasta suuntaa elämään - raamattupiiri ti alkaen 4.9. klo 18.30 Jaakosilla, osoitteessa Pitkäsiima 15. Lisätietoja Merja-Riitta Jaakkonen puh. 040 5573 285.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Iltamessu su 26.8. klo 19. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.

MUUTA

Luonnon keskellä Jumala -seurakuntatapahtuma su 2.9. Autuaanlampi: klo 13 kahvitarjoilu, lettuja ja makkaraa pientä mak-sua vastaan. Klo 14 Luonnon keskellä Jumala.
Arjen keskellä Jumala -seurakuntatapahtuma ma 3.9. Pihkainmäen kou-lulla. Klo 17.30 kahvitarjoilu ja klo 18.30 Arjen kes-kellä Jumala.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
Rukousilta pe 24.8. klo 18.
Nuortenillat to alkaen 30.8. klo 18-20.
Rakkauden keskellä Ju-mala -seurakuntatapahtuma ti 4.9. klo 17.30. Kahvitarjoilu ja klo 18.30 Rakkauden keskellä Jumala.
Ystävänkammari aloit-taa syksyn ke 5.9. klo 10.
Kirkkoherran vaalien vaalipaneeli ke 5.9. klo 18.30. Kirkkoherra ehdok-kaat Tero Matilainen, Petri Rask ja Matti Pentikäinen.

KARTTULAN SYVÄNNNIEMEN KIRKKO Kuttajärventie 117

Konsertti Riki Sorsa ja Olli Ahvenlahti su 2.9. klo 18.30. Kahvitarjoilu kirkon pihalla klo 17.30 alkaen. Vapaa pääsy. Kolehiti.

SYVÄNNIEMEN PAPPILA Kuttajärventie 6

puh. 040 4848 548
Raamattupiiri parillis-ten viikkojen maa alkaen 20.8. klo 18

NUORET

Tyttö- ja poika-kerho-ohjaajaksi ilmoittautu-minen ke 22.8. klo 18 Peto-sen seurakuntatalolla. Kerho-ohjaajille järjestetään syksyllä koulutus. Lisätie-toja nuorisotyönohjaaja Eija Huuskoselta puh. 040 4848 378.

MUSIIKKI

Nuortenkuoro alkaa ke 22.8. klo 16-17 Kallave-den kirkolla. Kuoron joh-tajana kanttori Mari Vuola-Tanila.
Lapsikuorot alkaa ke 22.8. klo 17-18 Kallaveden kirkolla ja klo 18.30-19.30 Vehmasmäen koululla. Kuoron johtajana kanttori Mari Vuola-Tanila.

LÄHETYS

Naisten lähetyslöylyt ke 29.8. klo 18 Rytkyllä. Läh-tö kirkolta klo 17.30 ja Pe-toselta klo 17.35. Vapaaeh-

toinen maksu lähetyksel-le. Saunomisen lisäksi ke-vyt iltapala ja asiaa lähe-tyksestä.

DIAKONIA

Hyvää huomenta arki ke 29.8. ja 5.9. klo 10-12. Avoin kohtaamispaikka aamu-päiväkahvi aikaan Peto-sen seurakuntatalon tak-kahuoneessa, jatkuu vii-kottain.

Ystäväpiiri to 30.8. klo 12-13.30 Petosen seurakunta-talon takkahuoneessa. Ys-täväpiiri on paikka, jos-sa voit tutustua ihmisiin, pohdiskella elämisen iloja ja murheita yhdessä tois-ten kanssa ja juoda kupin kuumaa. Jatkuu paritto-milla viikoilla.
Seurakuntien lähim-mäispalvelun peruskurs-si 14.-16.9. Alavan kirkol-la, Keihäskatu 8. Lähim-mäispalvelu on tavallisen ihmisen taidoin tehtävää auttamista, tukemista ja kuuntelua. Ilm. 31.8. men-nessä Katri Kunnaksel-le puh. 040 4848 438. Li-sätietoja Riitta Reima puh. 040 4848 370.

PIIRIT

Niemisjärven olotila ti 28.8. klo 11.30-13 Niemis-järven kylätalossa. Sadon-korjuu.
Rytkyn, Kaslastenlahden ja Haminalahden työseu-jojen aloitus ti 11.9. klo 18 Eräkalliolla. Hannu Komu-lainen ja Anna-Mari Linna.

AIKUISTYÖ

Miesten saunailta to 6.9. klo 17.30 Tervon pappi-lassa. Huom! Saunapäi-vä muuttuu syyskuusta eteenpäin torstai-illaksi.

PYHÄKOULU

Pyhäkoulut alkaa su 9.9. **Kallaveden kirkolla klo 10, Petosen seurakun-tatalolla klo 13.30, Kur-kimäessä** (kerhohuo-ne) **kirkkomuskari:** 16.9., 7.10., 14.11. ja 9.12. klo 17. Pyhäkouluopettajien il-moittamina pyhinä seu-raavasti **Haminalahdes-sa** alkaen 16.9. klo 11. **Soi-ninlahdessa** Hilikka Jau-hiaisen kodissa, Suonen-joentie 270, joka kuukau-den kolmantena su klo 13. Lisätietoja saa pyhäkoulu-opettajilta tai lapsityön-ohjaaja Tuula Hoffrénilta puh. 040 4848 335 tai tuu-la.hoffren@evl.fi.

KASTETUT

Aada Johanna Puumalai-nen, Miikka Valtteri Miet-tinen, Lauri Mikael Karhu-nen, Jesse Juha Olavi Ten-hunen, Konsta Onni Art-turi Karvonen, Aaron Ee-mil Oliver Tchaplinski, So-fia Helga Karoliina Vou-tilainen, Matias Samuel Ruotsalainen, Elias Kris-tian Ruotsalainen, Uuno Emil Olavi Sopanen, Fanni Estelle Kejonen, Alisa Ma-ria Akuliina Hiltunen, Kiia Aada Linnea Kinnunen.

KUULUTETUT

Jani Petteri Suihkonen ja Elina Johanna Halonen, Urpo Taito Kalevi Ontro-nen ja Marjo Anneli Puus-tinen, Janne Antero Miet-tinen ja Terhi Talvikki Ku-jala, Kimmo Tapani Joki-varsi ja Piia Hannele Savo-lainen, Teemu Antero Piri-nen ja Maarika Räsänen.

KUOLLEET

Aune Maria Tolonen 88v, Airi Marjatta Rimpiläi-nen 75v, Ada Niskanen 86v, Toivo Kalevi Lappalai-nen 91v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Jumalanpalvelusavusta-ja- ja apusuntiokoulutus su 16.9. klo 10-13, ke 3.10. klo 18-20 ja su 28.10. klo 10-13. Lisätietoa www.kuo-pionseurakunnat.fi/man-nistö, ilmoitustauluilla, sekä Lauri Paaterolta, jol-le myös ilm. to 13.9. men-nessä arksin klo 9-15 puh. 040 4848 397.
Messu su 26.8. klo 10. Saarna Lauri Paatero, litur-gia Marjo Parttimaa, kant-torina Heikki Mononen.
Arkielämää-kerho kai-kenikäisille ke 29.8. klo 13-14.30. Päiväkahvit. Ulla Ha-lonen.

Iltamusiikkia Paavo Ruotsalaisen henges-sä ke 29.8. klo 19. Musiik-kia Bachista Kirschenman-niin ja siionin virsistä neg-ro spirituaaleihin. Marjat-ta Airas, Katri Ermamaa, Mark Kirschenmann sekä selloyhtye USAVO. Käsi-ohjelmat 10 €, opiskelijat 2 €. Järj. Kuopion kamari-musiikkiseura.
Messu su 2.9. klo 10. Saar-na Sanna Husso, liturgia Lauri Paatero, kanttorina Tintti Tinkala. Vapaaeh-toisten kirkkopyhä. Kirk-kokahvit ja jumalanpalve-lusavustaja- ja apusuntio-koulutuksen info.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Nuorten syyskauden aloitus to 6.9. klo 18.
Naisia raamatussa - raa-mattupiiri työikäisille naisille ke 5.9. klo 18. Au-likki Mäkinen.
Arkielämää-kerho kai-kenikäisille ke 22.8. klo 13-14.30. Päiväkahvit. Mari Mertanen.
Messu su 2.9. klo 13. Saar-na Sanna Husso, liturgina Marjo Parttimaa, kanttori-na Tintti Tinkala.
Raamattu- ja rukouspii-ri 3.9. alkaen parillisten viikkojen ma klo 13 Van-han kirkon sivusalissa. Airi Luntinen.
Naisia raamatussa - raa-mattupiiri työikäisille naisille ke 5.9. klo 18. Au-likki Mäkinen.

MUSIIKKI

Lapsikuorot alkavat ke 22.8. klo 17 Pyhän Johan-neksen kirkolla ja to 23.8. klo 15 Vanhalla kirkolla. Tintti Tinkala.

DIAKONIA

Seurakuntien lähim-mäispalvelun peruskurs-si 14.-16.9. Alavan kirkol-la. Ilm. 31.8. mennessä Kat-ri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Ilmoittautujat haastatellaan. Lisätietoja antavat diakoniatyönteki-jät Mari Mertanen/Män-nistö puh. 040 4848 406, Sisko Laitinen/Alava puh. 040 4848 326, Raili Lehto-viita/Puijo puh. 040 4848 438, Riitta Reima/Kallave-si, Karttula puh. 040 4848 370, Varpu Ylhäinen/Tuo-miokirkko puh. 040 4848 255, Sonja Tirkkonen/Jär-vi-Kuopio puh. 040 4888 642.

Tarinarasia - elämäanker-tomusryhmä 50–65 v. nai-

sille. Ryhmä alkaa Pyhän Johanneksen kirkolla to 4.10. ja kokoontuu tule-van syksyn sekä kevään 2013 ajan joka toinen viik-ko. Tiedustelut ja ilm. Ulla Haloselle 26.9. mennessä puh. 040 4848 405.

Virikekerho 6.9. alkaen to klo 13-15 Vanhan kirkon alakerrassa.

Diakoniatyöntekijöi-den ajanvarauspäivys-tys ti 31.8. asti klo 9-10 Py-hän Johanneksen kirkol-la. Ulla Halonen puh. 040 4848 405. Mari Mertanen puh. 040 4848 406. Kir-si Niskanen puh. 040 4848 407. Merja Hyvärinen puh. 040 4848 283. Kotikäynti-pyyntöjä vastaanotetaan.
Diakoniapäivystys 4.9. al-kaen ti klo 9-10 Pyhän Jo-hanneksen kirkolla: Ulla Halonen, puh. 040 4848 405 ja Merja Hyvärinen, puh. 040 4848 283, sekä Vanhalla kirkolla: Mari Mertanen puh. 040 4848 406 ja Kirsi Niskanen puh. 040 4848 407.

Arkielämää-kerho kai-kenikäisille ke 22.8. klo 13-14.30 Vanhalla kirkolla, Mari Mertanen, ja ke 29.8. klo 13-14.30 Pyhän Johan-neksen kirkolla, Ulla Ha-lonen. Kerhoissa päivä-kahvit.

Messu ja ikääntynei-den syntymäpäivät su 26.8. klo 10-12.30 Pyhän Jo-hanneksen kirkossa. Saar-na Lauri Paatero, liturgia Marjo Parttimaa, kanttori-na Heikki Mononen. Syn-tymäpäiväjuhla srk-salissa. Ulla Halonen.

Elämää etsimässä -pii-ri to 30.8. klo 14.30-16 Py-hän Johanneksen kirkolla. Marjo Parttimaa.

MUUTA

Hartaus to 6.9. klo 13.45 Mäntylän palvelutalol-la, Untamonkatu 5. San-na Husso.
Hartaudet ma 3.9. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodil-la, Päivärinteentie 29. Lau-ri Paatero.

KASTETUT

Olavi Kristian Rönkä, Kaisla Juuliska Kata-riina Kantanen, Anna-Emilia Estella Kumpu-lainen.

KUULUTETUT

Tommi Kalevi Pulkkinen ja Liisa Annikki Leinonen, Mika Juhani Puustinen ja Jenna Janita Räsänen , To-mi-Erik Aravirta ja Henna Mari Annukka Hirvonen.

KUOLLEET

Heikki Väinö Paavali Venä-läinen 52v, Elna Eliina Tas-kinen 94v, Aarre Isko Un-tamo Rautakoski 93v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Messu su 26.8. klo 10. Pek-ka Nieminen saarnaa, Jaana Marjanen, Heikki Hyvärinen. Kantto-rina Joona Saraste. Kirkko-kahveilla nimikkolähetit Marja-Liisa ja Jakov Mrcela kertovat työstään.
Konfirmaatiomessu su 2.9. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Jaana Marjanen, Markku Puhakka, Pekka Nieminen, Heikki Hyväri-nen. Kanttorina Outi Kes-kisipilä. Penkere IV rippi-koulu.

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

Tiedon vanki

Tieto ja vapaa tutkimus ovat autta-neet ihmis-kuntaa val-

tavasti. Niiden ansi-osta tunnemme paljon paremmin tätä maail-maa ja ihminen-nimisen eläimen toimintaa. Par-hailla tutkijoilla on hui-kea kyky nähdä yli itses-tään selvänä pidetty-jen asioiden ja kysyä yhä uudelleen: entä jos onkin toisin?

Minä luotan lujasti moniin jo aikaa sit-ten oppimiini asioihin. Mutta luotanko liikaa-

kin, luulenko vain tietä-väni? Kun luulee tietävänsä kaiken, on aika lähellä suuruudenhulluutta.

Jeesus kohtaa miehen, joka on syntynyt sokeana. Jotkut tietä-vät, että se johtuu hänen vanhempi-ensa synneistä. Jeesus parantaa mie-hen. Jotkut tietävät, että parantaja on rikollinen, sapattikäskyn rikkoja. Fariseukset eivät olleet pahoja ihmi-siä. He eivät vain uskaltaneet kysyä itseltään: entä jos onkin toisin? He eivät nähneet Jumalan suurta ihmettä, näön saamista. He näkivät vain rikoksen.

Ihminen kaipaa ja tarvitsee tur-vallisuutta. Tutut asiat tuovat sitä. Joskus tuttu totuus voi kuiten-kin olla väärä ja epätosi. Tämä kos-kee yhtä hyvin arkista elämäämme, työtämme ja vapaa-aikaamme, kuin koko maailmankuvaamme ja elä-mänkatsomustamme.

Arjessa suljemme silmämme siltä, että jotain kiusataan, koska hän on

13. sunnuntai helluntaista. Jeesus, paranta-jamme. Joh. 9: 1-7, 39-41

Tien sivussa Jeesus nä-ki miehen, joka oli syn-tymästään saakka ollut sokea. Opetuslapset ky-syivät häneltä: ”Rabbi, kuka on tehnyt sen syn-nin, jonka vuoksi hän on syntynyt sokeana? Hän itsekö vai hänen vanhempansa?”

Jeesus vastasi: ”Ei, ei-vätkä hänen vanhem-pansa. Niin on tapahtu-nut, jotta Jumalan teot hänessä tulisivat julki.”

meistäkin vähän ärsyt-tävä. Yhteiskuntana suljemme silmämme pakolaisen kuoleman-hädältä, koska hänen paperinsa eivät ole kunnossa. Luonnon edessä katsomme vain sitä, minkä jo näemme. Suljemme silmämme paljon enemmän: elä-män ihmeeltä.

Jumalan olemas-saoloa ei voi todistaa luonnontieteen kei-noin. Siitä voi vakuut-tua vain jollain muulla tavalla, oman koke-muksen tai jonkun koh-taamisen myötä. Koh-taaminen voi tapahtua

yhtä hyvin kasvokkain, netissä kuin Raamatun kertomuksen ääressä.

Ihmeellisin asia tässä todellisuus-nessa on elämä. Se, että elottomista hiukkasista, Hibbsin bosoneista ja muusta, syntyy jotain elävää. Jopa jotain sellaista, joka kykenee miet-timään ja etsimään bosoneita. Ja vielä enemmän: kykenee sanomaan ”sinä” ja tietää mikä on ”minä”. Tämä on suurin salaisuus. Se ei todista Jumalan olemassaoloa, mutta kysyy meiltä: tiedämmekö todella jo kai-ken?

Fariseukset olivat sokeita yhden ihmisen kärsimykselle ja Jumalan ihmeelle, he olivat tietonsa vankeja. Mekin suljemme helposti silmämme toiselta ihmiseltä. Mutta olemmeko myös sokeita elämän ihmeelle, olem-meko mekin tietomme vankeja?

JUHA ANTIKAINEN

Kirjoittaja on hiippakuntasihtööri ja pappi Kuopion tuomiokapitulissa.

KUOPION KANSALAIISOPISTO

Kursseja
3.9.2012
alkaenTUTUSTU SYKSYN
UUSIIN KURSSEIHIN JA
ILMOITTAUDU MUKAAN!Internetissä 24 h/vrk
www.opistopalvelut.fi/kuopioAsiakaspalvelussa
ma-to klo 10-18, pe klo 10-15
puh. 017 184 711, Puistokatu 20, Kuopio

OPITAAN YHDESSÄ - OLLAAN KAVEREITA

Puistokatu 20, 70110 Kuopio. Puh. 017 184 722
kansalaisopisto.kuopio.fi

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

Oppilaspaiikkoja jäljellä elo-syyskuun ajan luokille 0-9

- sopivat opetusryhmät luokille 0–6
- pienet opetusryhmät luokille 7–9
- pätevä opetus- ja muu henkilöstö

Kuopion kristillinen yhtenäiskoulu

Neulamäentie 26 A, 70150 Kuopio
Koulusihteeri Tiina Oslanus-Matilainen 044 2566772
tiina.oslanus.matilainen@gmail.com
Päiväkotivastaava Pirjo Toikanniemi 044 2566773
Rehtori Jaakko Haapala 044 2757374
rehtori.haapala@gmail.com (isommat tiedot)
rehtori.kuopion@kristillinenkoulu.inet.fi (yhteydenotot tms.)

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13
• www.heimosenkukkakauppa.fi

Kodin Kukkpalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkpalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800 • MA-PE 9-19, LA-SU 9-15
• www.atcosmos.fi, kukkakauppa@atcosmos.fi

Kukka-Lunaria Oy

Kuninkaankatu 22, keskusta • p. 2811 661 • posti@kukkalunaria.fi
• MA-PE 9-17, LA 9-14, SU 9.15-14

Kukka ja Sidonta Floretta Ky

Kauppakatu 63, keskusta • p. 2811 655 • MA-PE 9-17.30, LA 9-15, SU 11-15
• www.floretta.fi, info@floretta.fi

PUIJON KIVI

- Hautakivet
- Kaiverrukset
- Kivityöt

www.puijonkivi.fi
Puh. (017) 282 9000

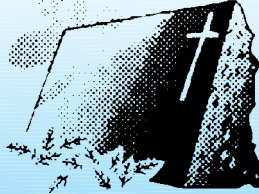
- HAUTAKIVET
- KAIVERRUKSET
- KULTAUKSET
- ENTISÖINTITYÖT
- KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA

Myös lisänimien kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy

Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasteknikko
Satu Koskela

p. 017 265 4400

Puijon Maja
palvelee lämmöllä

arjessa ja
juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
p. 044 552 4810
myynti@puijo.com

Puijon torni
Hotelli Puijon maja
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

SEURAKUNNAT 22.8.

PUIJON
SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3

Mikä ihmeen messu? Luento- ja keskusteluseria jumalanpalveluksesta alkaa ma 3.9. klo 18.30. Jaana Marjanen ja Outi Keskipilä. Miksi jumalanpalvelusta vietetään? Eikö sama kaava kangista? Tila, musiikki, esineet, asut, eleet – mitä annettavaa niillä on? Voiko messua tehdä lähetyttävämmäksi? Kysymyksiä voi jättää Puijon kirkon aulassa olevaan kysymyslaatikkoon tai lähettää seurakunnan sähköpostiin puijo@evl.fi.

Naisten lentopallo ti 4.9. klo 14 pallosalissa, ti klo 14-15. Ohjaajana Liisa Julkunen.
Eläkeläisten iltapäiväkerho to 6.9. klo 12.30.

RANTA-TOIVALA

Luontokirkko ke 29.8. klo 19 Laivarannan läheisyydessä Pohtisen laavulla. Heikki Hyvärinen, Riitta Murtorinne. Kirkkohetken jälkeen nuotiokahvit.)

MUUTA

Seurakuntien lähimmäispalvelun peruskurssi 14.-16.9. Alavan kirkolla. Lähimmäispalvelu on tavallisen ihmisen taidoin tehtävää auttamista, tukemista ja kuuntelua. Ilm. 31.8. mennessä Katri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Lisätietoja Raii Lehtoviidalta puh. 040 4848 438.

POUKAMAN
LEIRIKESKUS

Päivärannan kirkon toiminta jatkuu Poukamassa miltei entiseen tapaan vaikkei Päivärannan kirkkoa enää olekaan. Ystävänäpäiväkerho, Tehdään yhdessä -ryhmä, päiväkerho, perhekerho, partio, varhaisnuorten kerhot ja lukuisat erilaiset muut tilaisuudet ja juhlat pidetään nyt Poukamassa. Syksyn aikana järjestetään myös ruskakirkko, lyhtykirkko ja kauneimmat joululaulut -tilaisuus Poukamassa.

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 3.9. klo 18. Sytytysruusu. Lisätietoa diakoniatyöntekijä Riitta Murtorinteeltä puh. 0404848437.
Ystävänäpäiväkerho ke 5.9. klo 11. Ruokailu ja ke-sän kuulumisia. Riitta Murtorinne.

KASTETUT

Judit Ruut Rachel Partanen, Onni Elias Kumpulainen, Rauli Veikko Vilperti Haring, Tuukka Toni Mikael Hartikainen, Iiro Veikka Viljami Leppikangas, Tomas Oliver Siltala, Ada Olivia Siltala, Iisa Maria Eleonoora Palviainen, Aida

Minea Aurora Palviainen, Rasmus Markku Eemil Airaksinen, Alexandra Helena Kapaj, Samuli Onni Elias Saarinen.

KUULUTETUT

Hannu Olavi Havu ja Heidi Susanna Karhunen.

KUOLLEET

Helvi Maria Kuronen 87v, Lahja Ester Karjalainen 86v, Ester Hämäläinen 93v, Seppo Kalevi Vesterinen 81v, Tyyne Maria Airaksinen 87v, Salme Mirjam Korhonen 94v, Lyyli Helena Korhonen 92v.

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuentie 2505

Messu su 2.9. klo 10. Kirsi Leino ja Riikka Tuura

MUUTA

Virsiseurat ke 22.8. klo 12 Museopirtissä.
Eräkirkko Riistaveden erämiesten kodalla su 26.8. klo 10 Vierunpääntien varrella. Mikko Huhtala ja Riikka Tuura. Kirkossa ei messua.

JUANKOSKEN
YLÖSNOUSEMUKSEN
KIRKKO
Mäntyte 5

Messu su 26.8. klo 13. Satu Väättäinen, Matti Saarela.
Messu su 2.9. klo 13. Heikki Kastarinen, Matti Saarela.

JUANKOSKEN
SEURAKUNTATALO
Mäntyte 5

Perhekerho ti 4.9. klo 9.30-11.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu su 26.8. klo 13. Mikko Huhtala, Riina Pölli.
Messu su 2.9. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Parviainen.

KAAVIN
SEURAKUNTAKOTI
Kirkkorannantie 1

Raamattupiiri ma 3.9. klo 12.

MUUTA

Yhteislauluilta (Kauneimmat hengelliset laulut) ke 22.8. klo 19 Vanhassa pappilassa, mukana Matti Saarela.
Kaavin hautausmaan kävelykierros la 1.9. klo 14. Kahvit ja hartaus kirkossa kierroksen jälkeen.
Vanhemman väen virkistyspäivä 3.9. klo 9-14 Niemen leirikeskuksessa, huom. paikka muuttunut.
Elsan kerhot to 6.9. klo 14-15.30 Viljamaan kartanossa, Mäntyjärvi.

Vanhemman väen retki Leppävirrälle ma 24.9. Lähtö klo 9 Kaavin matkahuollosta. Paluu illalla, osallistumismaksu 15 €, ilm. 14.9. mennessä Pirjolle, puh. 040 4888 627.

MUURUVEDEN
KIRKKO
Kirkkotie 1

Messu su 26.8. klo 16. Heikki Kastarinen, Satu Väättäinen, Matti Saarela. Messussa on mukana seurakuntaretki Kiuruvedeltä.
Messu su 2.9. klo 16. Satu Väättäinen, Matti Saarela.

MUURUVEDEN
SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Muuruveden alueseurakunnan vastuuryhmän kokous to 23.8. klo 10. Veteraanijärjestöjen syysjuhla ke 29.8. klo 12. Lohisoppaa ja kahvit sekä ohjelmaa. Mikko Huhtala ja Taru Parviainen.
Aluepapi ja diakoniatyöntekijän päivystys joka toinen to klo 9-11. Seuraava päivystys on to 30.8. Muina aikoina aluepapi tavoittaa puh. 040 4888 613 ja diakoniatyöntekijän puh. 040 4888 608
Perhekerho ja perhekahvila 6.9. alkaen, vuoroviikon to klo 9.30-11.
Seurakuntakerho 13.9. alkaen, joka toinen to klo 13.

MUUTA

Lauluseurat Kivipappilassa pe 31.8. klo 19 Pauliina ja Mikko Huhtalalla. Säyneisen kirkko Kirkkoharjuntie 2
Messu su 26.8. klo 10. Heikki Kastarinen, Matti Saarela.
Messu su 2.9. klo 10. Heikki Kastarinen, Matti Saarela.

SÄYNEISEN
SEURAKUNTAKOTI
Kirkkoharjuntie 2 A

Vastuuryhmän kokous ke 29.8. klo 18.30.

TUUSNIEMEN KIRKKO
Keskite 21

Messu su 26.8. klo 10. Uwe Mäkinen, Riina Pölli.
Messu su 2.9. klo 10. Mikko Huhtala, Taru Parviainen.

MUUTA

Naisten piiri pe 31.8. klo 18 Pajulahdessa. Vehmersalmen kirkko Lempeläntie 17
Messu su 26.8. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.
Messu su 2.9. klo 13. Kirsi Leino, Riikka Tuura.

MUUTA

Raamattupiiri ke 29.8. klo 18 Lähimmäisen kammarissa.
Ulla Puustisen muistoseurat su 2.9. klo 13. Seurat Puutosmäessä, Pajaharjussa, Heinäharjun-

8.–4.9.12

tie 21, 71330 Räsälä. Mat-
ti Mäkelä.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Romaanileiripäivä la 25.8. Niemen pappilassa on pe-
ruttu.

**Omaishoitajien leiripäi-
vä** 28.8. klo 10-15 Niemen
leirikeskuksessa. Oma-
vastuu 10 €. Lisätiedot, il-
moittautumiset, erityis-
ruokavaliot ja lähiomaisten
yhteystiedot ajalla 8.-22.8.
Pirjo Julkuselle puh. 040
4888 627.

**Talkooleiri Hirvijärven
leirikeskuksessa** 3.-6.9.
Ilm. Kuopion seurakun-
tayhtymän diakoniakes-
kukseen, puh. 040 4848
464.

**Kehitysvammaisten kirk-
kopäivät** alkaen messulla
ti 4.9. klo 10 Riistavedellä
ja ti 11.9. klo 10 Vehmersal-
mella. Messu kirkossa klo
10, jonka jälkeen ruokai-
lu, ohjelmatuokio ja kah-
vit seurakuntatalolla. Mu-
kana mm. Vaalijalan pap-
pi Matti Pehkonen ja Kuo-
pion diakoniakeskuksesta
vammaistyöntekijä Anna-
Sofia Olkkola.

Uusi Lapsikuoro, jossa
ensimmäinen tapaaminen
to 6.9. klo 17.30-18.30. Il-
moittaudu kuoroon 31.8.
mennessä joko puhelimitse
Riikka Tuura puh. 040
4888 634 tai riikka.tuura@
evl.fi. Jotta kuoro voi aloit-
taa toiminnan, tarvitaan
vähintään 7 ilmoittautu-
nutta lasta!

KASTETUT

Emma Lotta Kristiina Jon-
ninen, Muuruvesi, Luke Ei-
nari Ahonen, Tuusniemi,
Heli Jaana Mirjami Jaro-
nen, Kaavi.

KUULUTETUT

Juha Markus Turunen ja
Riikka Elina Johanna Pou-
tiainen, Tuusniemi.

KUOLLEET

Pentti Kalevi Karhu, 76v,
Juankoski, Toivo Aatos
Poutiainen, 84v, Tuusnie-
mi, Otto Koistinen, 83v,
Tuusniemi, Veikko Ilma-
ri Korhonen 68v, Juankos-
ki, Eino Tuomainen 88v,
Tuusniemi, Hannu Ee-
lis Ilmari Hartikainen 65v,
Juankoski, Eila Aili Eliina
Hämäläinen 64v, Kaavi.

**www.evl.fi/srk/
siilinjarvi**
Kirkkoherranvirasto
**puh. 017 288 4600 (ma-
pe klo 9–11, 12–14)**

KIRKKO Haarahongantie 2

Messu su 26.8. klo 10. Ta-
pio Lepola, Yrjö Jokiranta,
Airi Heiskanen. Rovasti Ta-
pio Lepolan lähtösaarna.
Messun jälkeen kirkkokah-
vivilaisuus srk-talolla.
Messu su 2.9. klo 10. Sep-
po Laitanen, Sirpa Ylikoti-
la, Vesa Kajava.
Sanajumalanpalvelus su
9.9. klo 10. Matti Hoffrén,
Unto Niskanen, Marjaana
Kaisto. Jumalanpalveluk-
sen jälkeen kirkkokahvit ja
lauluhetki lähetystyön hy-
väksi lähetyskellarilla.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

**Perhetyön päivystys al-
kanut:** ti ja to klo 10–12
perhetyöntekijä tavatta-
vissa ilman ajanvarausta
toimistolla (käynti kirkko-

herranviraston vierestä).
Muulloin varaa aika: puh.
044 7284 646.

**Virsikuoro aloittaa syys-
kautensa** ke 29.8. klo
14.30–15.30 isossa salissa.
Uudet laulajat tervetul-
leita. Tied. Airi Heiskanen
puh. 044 7284 616. Huom.
kysy Airilta myös Gospel-
ryhmästä.

**Nuorten Perjantaikah-
vila alkaa** pe 31.8. alaker-
ran nuorisotiloissa klo 18–
22. Ilthartaus klo 19.30.
Kahvila kokoontuu muina
perjantaina kuin perjan-
taimessun aikaan – syys-
kuussa siis 7.9., 14.9. ja 21.9.
Tervetuloa kupposelle ja
pelailemaan!

Sanan ja yhteyden ilta
ma 3.9. klo 18 pienessä sa-
lissa. Järj. yhdessä Kansan-
lähetysten kanssa.

**Omaishoitajakerho al-
kaa** ke 5.9. klo 12–13.30
päätyosalissa. Muut syk-
syn kokoontumiset 26.9.,
17.10., 7.11. ja 28.11. Tied.
Eija Laitanen puh. 044
7284 642.

Nuorten kuoro aloittaa
syyskautensa ke 5.9. klo
16.30–17.30 isossa salissa.
Tervetuloa niin aiemmin
kuorossa laulaneet kuin
laulusta kiinnostuneet
nuoret. Tied. Vesa Kajava
puh. 044 7284 617.

**Sola Gratia -kuoro aloit-
taa** syyskautensa ke 5.9.
klo 18 isossa salissa. Terve-
tuloa kaikki entiset ja uu-
det innokkaat kuorolau-
lun harrastajat! Tied. Vesa
Kajava puh. 044 7284 617.
Sururyhmä alkaa srk-ta-
lolla to 27.9. klo 18. Tarvit-
taessa perustetaan myös
päiväryhmä. Kokoontu-
misajat sovitaan ryhmäs-
sä. Tied. ja ilm. viim. 13.9.
puh. 017 288 4600 (ma-
pe klo 9–11, 12–14).

VUORELAN KIRKKO Rissalantie 2

Sanajumalanpalvelus su
2.9. klo 13. Seppo Laitanen,
Vesa Kajava.

**Vuorelan lähetyspiiri al-
kaa** ti 4.9. klo 10. Lisätieto-
ja Pirkko Salmelalta puh.
044 2883 494.

Messu su 9.9. klo 13. Matti
Hoffrén, Marjaana Kaisto.

MUUTA

Seurat su 26.8. klo 17 Pöl-
jän kotiseutumuseolla.
Kahvitarjoilu. Mukana jär-
jestelyissä Pöljän Martat.

**Pyhä kutsuu kulkemaan
-vaellus** su 9.9. Maanin-
gan kirkolta Siilinjärven
kirkolle. Kaksi vaihtoeh-
toista matkaa: 1) Maa-
ningan kirkolta Siilinjär-
ven kirkkoon, n. 30 km. 2)

Käärmelahdesta Siilinjär-
ven kirkkoon, n. 20 km.
Yhteiskyyti klo 9.15 Siilin-
järveltä Maaningalle. Pit-
kän reitin kulkijat heti
matkaan. Lyhyen reitin
kulkijat messuun, jonka
jälkeen kyyti Käärmelah-
teen. Osallistumismaksu
10 €, sis. kyydin Siilinjärvi–
Maaninka, yhden tauko-
tarjoilun ja päätösruean.
Ilm. viim. 29.8. Esko Rasalle
puh. 044 7284 643.
**Mielenterveyskuntou-
tujen virkistyspäivä** ke
5.9. Ruokoniemessä. Ilm.
viim. 30.8. Erja Valkoselle
puh. 044 7284 644 tai Po-
tilasyhdistys Virkistykseen
puh. 044 210 3339.
**Perheleiri Ruokonie-
messä** 21.–23.9. Työpajo-
ja (mm. koruja, puutöitä),
leiriolympialaiset, leikke-
jä, saunomista ym. leiriellä-
mää ja yhdessäoloa. Yh-
teiskuljetus. Etusijalla per-
heet, jotka eivät vielä ku-
luneena vuonna ole olleet
srk:n perheleirillä. Lisätie-
dot ja ilm. viim. 31.8. per-

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalank. 37,
p. 2622 621 savuttomat pala-
verit ma-pe klo 11 ja 19, su klo
9 ja 19.

AA-ryhmä Kotipolku 7, Siil-
linjärvi. Savuttomat palave-
rit to klo 19, la klo 9 ja su klo
18 sekä joka kk:n 1. ma naisten
ryhmä klo 19.

AAL-ryhmä alkoholistisessa
tai toimimattomassa perhees-
sä kasvaneille aikuisille to klo
18-20 Propellissa, Minna Cant-
hink. 4 C 3. krs. Ks. www.aal.fi

Al-Anon ryhmät alkoholion-
gelmaisten läheisille, Hatsa-
lank.37 su klo 19, p. 040 5579
470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi
ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä
Toimintakeskus, Koulutie 2,
Kaavi ti klo 19.

Esikoislestadiolaisten seurat
Kettulan srk-kodissa, Jäniksen-
polku 2 su 26.8 ja 9.9. klo 13.
Imetystukiryhmä parill. vkon
ma Maljapuron päiväkodissa
klo 18-19.30. Kaikille avoimesta
ryhmästä lisätietoja,
p. 040 7283 654 tai www.kuo-
pionimetystukiryhma.fi.

Irti huumeista puhelinpäi-
vystys ma-pe klo 18-21,
p. 0203-22388. Läheisryhmät,
p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukas-
tupa, Rimpitie 2 avoinna ark.
klo 9-16, p. 017 2822 239. www.
sarkiniemi.toimikunnat.net

**Kirkon Ulkomaanavun tuot-
teita myytävänä** arkinen tilai-
suuksien aikana Keskusseura-
kuntatalon aulassa, Suok. 22.
Kompassi, Kuopion Setle-
mentti Puijolan Monikuluttu-
rikeskus, Myllyk. 1-3. Av. ma,
ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti
klo 8.30-17. Ilmaiset suomen
kielen kurssit ma klo 9-12, ti
klo 17-18.30 ja to klo 10-12.
www.puijola.net/kompassi
Kotikulma, kohtaamispaik-
ka av. ark. klo 8.30-15. Kuopi-
on Setlementti Puijola ry, Jal-
kasenkatu 7,
p. 050 3727 900.

**Kriisikeskuksessa kriisipäi-
vystys** joka päivä klo 14-21,
p. 017 2627 738 ja 2627 733.
Ajanv. ma-pe klo 8-21.

Kuopion A-Kilta. Avoimet
vertaisryhmät päihteettö-
myyden tukemiseksi ma, ti,
ke ja to klo 18-20, Mäkika-
tu 11, käynti päihdeosaston
rak. päädyssä. Ma ja to myös
omaiset ja ystävät. P. 045 1134
245, www.kuopionakilta.fi
**Kuopion Mielenterveystuki
ry**. Oma-apuryhmä Voiporis-
sa paritt. viikkoilla ma klo 12.
Keilaus Kuopion keilahallissa
to klo 13, 23.8. alkaen. Pirjo
p. 040 733 1713.

Kuopion Työttömät ry. Suo-
katu 18. Avoinna ma-pe 8-15,
p. 050 4400 900. www.kuty.fi.

Länsi-Puijon asukastupa av.
ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät
ti, ke, to ja pe klo 11-13.

MLL:n perhekahvilat ti klo
10-12, ke klo 10-14.30 ja to klo
10-12 Tavallisen Toiminnan Ta-
lolla, Kasarmik. 1. www.kuo-
pio.mll.fi

Nimettömät narkomaanit
su klo 16 Vinkkelissä, Kaup-
pak. 46.

NMKY, Kauppak. 40-42.
Ti Matka kohti aitoa miehuut-
ta klo 6, rukouspiiri klo 8, elä-
mänkatsomuspiiri klo 9. Raa-
mattupiiri parit. vkon ti klo 16.
Miesten raamattupiiri parill.
vkon ke klo 18.

**NNKY:n Itu -puhelinpäivys-
tys ja tukipalvelu** yllätysras-
kaustilanteissa ja abortin jäl-
keen ilmenneissä kriiseissä
ma-pe klo 17-21, p. 044 5766
670. www.ituprojekti.net
Narsistien uhrien tuki ver-
taisryhmä Majakassa, Minna
Canthinkatu 4 C, 3.krs. ma klo
18-20. Käynti Satamak.
Omaiset mielenterveystyön

tukena, OMA ry: Puh.päiv. ke
klo 17–19 Tuula/040 556 4292.
Ilm. puhelimitse vertaisryh-
miin www.omary.fi, Tiina/
040 715 7431.

Petosen asukastupa Pyörön-
kaari 19, 2. krs. Av. ma-pe klo
9-17, p. 3644 597, petosen.asu-
kastupa.ast@kuopio.fi , www.
toimikunnat.net/petonen
Portti, terveysneuvonta- ja
välineiden vaihtopiste suo-
nensisäisesti huumeita käyttä-
ville, Vuorik. 31-33. Av. ma ja to
klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi
nimettömänä.

Puijonlaakson asukastupa
palvelukeskuksessa, Sammak-
kolamenttie 12. Avoinna ma-
pe klo 9-15. Leivän jakelu ma.
Päihdekliniikka Puistokatu 14-
16, II krs. Päivystys vastaanot-
to ma-pe klo 8.30-11. Ajanv. al-
kaen klo 8, p. 183 672. Päihde-
osasto, Mälik.11 p. 183 684.
Rikosuhripäivystys käytän-
nön neuvoja, ohjausta ja hen-
kistä tukea. Palvelupiste/Krii-
sikeskus, p. 2627 738. Autta-
va puhelin, p. 0203-16116, ma-
ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21.
Help line, p. 0203-16118 ma-ke
klo 15-18. Juristin puhelinneu-
vonta ma-to klo 17-19,
p. 023-16117. www.riku.fi

Sanan ja rukouksen aamu,
**yhteiskristillinen Raamatun
luku- ja rukoushetki** pe klo
8 Eelim -temppelissä, Vuori-
katu 29. Käynti parkkipaikan
puolelta.

Sotaveteraanimuseo avoin-
na tilauksesta ryhmille.
Varaukset p. 281 1130 ark. klo
9-13.

**Tupa-vertaistukitoiminta
päihdeongelmaisten lähei-
sille**. Vertaisryhmä kk:n en-
simmäinen ke klo 18.30-20,
Gottlundinkatu 8. Tukipuhe-
lin ma klo 18-20 puh. 044 7148
008. Tukisähköposti: tupapos-
ti@sirkkulanpuisto.com. Tied.
www.sirkkulanpuisto.com .

**Turvakoti- ja lastensuojelu
24h/vrk** p. 017 183 393. Perhe-
kriisiyksikkö, Lastentie 1.
**Unicefin Kuopion paikallis-
ryhmän kokous** ti 21.8. klo 18
Mummon Mökissä, Puijonk.
10. Kaikille avoin.

**Vertaistukiryhmä abortin
läpikäyneille** alkaa Kuopion
NNKY:llä syksyllä 2012. Sulj.
ryhmä kokoontuu 8 kertaa.
Ilm. ja lisätiet. Riitta Mäntylä
p. 044 3212725.

www.ituprojekti.net.
**Vertaisryhmä itsemurhan
tehneiden läheisille** ti 18.9.
klo 18 Mielenterveysseuran ti-
lassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2.

krs. Tied. Liisa Paatelainen,
p. 044 3313 710, Anneli Harti-
kainen, p. 040 8324 955.
**Virvatuli ry:n lahjoitusruo-
kajakelu** Myllykatu 1-3. Ti ja
pe alkaen 4.9. ja 7.9. klo 10.
Oma kassi mukaan.
**Yhden Vanhemman Perhei-
den Liitto ry:n eroinfo** ma-to
klo 10-16, ke klo 10-19,
p. 020 7749 800.
Yksinhuoltajien Kanava ry
ti-iltaisin, Kotopolku 7, Siilin-
järvi. Tied. Marjut Kankkunen,
p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Ase-
matie 11, Siilinjärvi. Av. ma-pe
10-18, la 10 -14.30,
p. 044 5471 629.

**Kehitysmaakauppa Elämän-
lanka**, Torikatu 17. Ma-pe klo
11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.
MLL:n kirpputori Tavallisen
Toiminnan Talolla, Kasarmi-
katu 1.

**Pohjois-Savon Syöpäyhdis-
tys ry:n kirpputori**, Kunin-
kaankatu 23, sulj. kesäaikana,
av. 10.9. klo 10.
Tiedustelut p. 040 709 2430.
Rihma, Puijonkatu 39. Av. ark.
klo 10-17 ja la klo 10-15,
p. 2612 004.
**Vapaaseurakunnan kirppari
Ropo**, Käsityökatu 28. Av. ma-
pe klo 10-17, p. 3623 614.

Maestran syyskausi alkaa maanantaina 27.8.

ALOITA LAULUHARRASTUS

AVOIN LAULUKOULU -kurssit aloittajille ja vanhan verestäjille
Kuopiossa (torstaisin alk. 30.8.) ja Siilinjärvellä (tiistaisin alk. 4.9.).

LAULUKLUBI MAESTRAN ryhmissä opit monipuolisesti
uutta laulamisesta. Katso lukujärjestys nettisivuiltamme!

Varaa paikkasi: info@maestra.fi tai p. 044 705 4599/Eila.

• **turistibussit 32 ja 50 matkustajalle**

• **pikkubussit**

• **invataksit**

info@tila-auto.com

www.tila-auto.com

p. taksiajot 0400-673 955

p. tilausajot 0400-992 993

PKP KOTIAPULAINEN

-KOLUTETTU LÄHIHOITAJA-

Pkp Kotiapulainen haluaa tarjota monipuolista palvelua asiakkaiden omien tarpeiden ja toivomusten mukaisesti.

Palvelujamme ovat mm:

- kotiapupalvelut
- virikepalvelut
- kotisiivouspalvelut
- asiointiapupalvelut
- lastenhoitopalvelut
- kotieläinhoitopalvelut
- kaupassakäyntipalvelut
- hiustenlaittopalvelut
- seuranpitolpalvelut
- ulkoiluapupalvelut
- muut senioripalvelut

KYSY LISÄÄ JA TARJOUSTAMME

Puijon Kiinteistöpalvelu Oy

Puh. 020 755 9400

info@pkpkuopio.fi www.pkpkuopio.fi

HUOM! Kotitalousvähennys 45%

Palveluseteli käy maksuna osaan palveluista

Konepalvelut

H. Raatikainen Oy

044 766 9142

/ Paavo Raatikainen

www.h-raatikainen.fi

paavo.raatikainen@h-raatikainen.fi

– Kokonaisurakointia –

Maanrakennus • Maansiirtotyöt

Viherrakennustyöt • Salaojitukset

Minikaivuripalvelut • Talvikunnossapito

.....

Kotipalvelu

H. Raatikainen Oy

0440 868 254

/ Kirsi Raatikainen

lähihoitaja

www.h-raatikainen.fi

posti@h-raatikainen.fi

SEURAKUNNAT 22.8.–4.9.12

hetyöntekijä Helena Mat-
tinen puh. 044 7284 646.
Kuulokerho alkaa Akuli-
nassa ma 3.9. klo 13. Tied.
Raija Hallikainen puh. 044
7284 641.
Näkökerho alkaa Aku-
liinassa ti 4.9. 12–13.30.
Muut syksyn kokoon-
tumis- ja 6.11. Tied.
Erja Valkonen puh. 044
7284 644.
Hartaus Akuliinassa ke
5.9. klo 14. Tapio Lepola ja
Vesa Kajava.
Vesijärven ja Harjamä-
en lähetyspiiri to 6.9. klo
18.30 Jokirannoilla Souta-
jantie 18:ssa.

KASTETUT

Daniela Eva Alexia Liika-
nen, Masi Jaakko Antero
Planman, Veera Elena Ka-
java, Nelli Juulia Rissanen,
Roosa Maria Sipilä, Juho
Tapani Audejeff.

KUULUTETUT

Jouni Olavi Sirviö ja Kir-
si Elisabeth Saarela, Ant-
ti Eetu Samuli Juntunen ja
Sanna Mari Emilia Koleh-
mainen.

KUOLLEET

Kauko Olavi Rissanen
76v, Seppo Viljam Turu-
nen 80v.

DIAKONIA-
KESKUS

Suokatu 31

puh. 040 4848 464. Ul-
ko-ovi avataan klo 9.40,
hartaus 9.50, diakonien
vastaanotot ilman ajan-
varausta, kahvio Nuot-
ta ja kierrätyspiste avoin-
na 10–12.
Hyväntuulenpiiri ti 4.9.
klo 12.

PERHEASIAIN
NEUVOTTELU-
KESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja mak-
sutonta keskusteluapua
parisuhteen kysymyk-
sissä. Käynnit sopimuk-
sen mukaan. Tiedustelut
puh. 040 4848 480 ma-pe
klo 9–11.

PALVELEVA
PUHELIN

PALVELEVA PUHELIN

Päivystää su-to klo 18–01,
pe-la klo 18–03, puh. 01019
0071. Puhelun hinta on
pvm/mpm. pp.kuopio@
evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY

Myllykatu 5
puh. 017 2614 500
toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi/paikallisyh-
distykset
**Yhteiskristillinen ru-
kousilta** ti klo 18.

POHJOIS-SAVON

EV.LUT.

KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi
Myös Facebook.
Pienryhmät Lähetysko-
dissa: Äiti-lapsipiiri ma
klo 9.30, nuorten kesäraa-
mis ke klo 18.
Kuopio: Kesäseurat 26.8.
klo 19, Lähetyskodilla ”Jee-

sus, parantajamme” Eero
Heikkinen.
Niisiä: Raamatun punai-
nen lanka -tapahtuma
31.8.–1.9. Pe alkaen klo 18 ja
la alkaen klo 10. Luennoit-
sijoina Leif Nummela ja
Henrik Perret.

KUOPION
YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella
osoitteessa www.kuopion-
rauhanyhdistys.net
Lauluseurat ke 22 klo 19.
Seurat su 26.8. klo 14,
15.30, 17.
Lauluseurat ke 29.8. klo
19.
Seurat to 30.8. klo 13.30
Riistaveden palvelukes-
kuksessa.
Messu la 1.9. klo 18 Tuo-
miokirkossa.
Seurat la 1.9. klo 21 Ryo-
nällä.
Messu su 2.9. klo 10 Tuo-
miokirkossa.
Seurat su 2.9. klo 12.30.
Seurat su 2.9. klo 15.
Seurat su 2.9. klo 17.
Seurat ke 5.9. klo 10.45
Tuusniemen palvelukes-
kuksessa.
Lauluseurat ke 5.9. klo 19.

SUOMEN
RAAMATTUOPISTO

**Keskusteleva raamat-
tupiiri** ti klo 16 Kuopi-
on NMKY:n toimistossa,
Kauppakatu 40–42. Raa-
mattupiirin aiheina vuo-
roviikoin Roomalaiskirje ja
Johanneksen evankeliumi.
Tulossa: Miestapahtu-
ma ”Mies myrskyn silmäs-
sä” Tuusniemen satamassa
Juovesi-laivassa la-su 1–2.9.
Mukana mm. Rauno Pe-
rälä, Jouko Kauhanen, Rei-
jo Leino ja Eino Räsänen.

Osallistumismaksu 80 €
sis. ruokailun ja majoit-
uksen 2-hengen hyteissä
omin liinavaattein, ilman
majoitusta 30 €. Kysy lisää
Rauno Perälältä, 044 290
2450, tai Jouko Kauhasel-
ta, 050 577 3780.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS
Kuninkaankatu 22

Toimisto avoinna ke klo
10–13.
Virsiuokio ke klo 11–12.
Maakunnalliset seurat
8.–9.9. La klo 18 **aattoseu-
rat** Tuomiokirkossa, Su
klo 10 messu Tuomiokir-
kossa, saarnaa Simo Juntu-
nen, klo 11.30 ruokailu, klo
12.30 Herättäjän 100-vuo-
tisjuhla ja kahvit, klo 14
päättöseurat.

VAKKA

Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11–15.
Puh. 017 2622 322, 040
451 4135.
www.kuopionseurakun-
nat.fi/lahetyskauppavakka

*Kuolinilmoitukset
ja -kiitokset
seurakuntalehdessä*

Ota
yhteyttä
ilmoitus-
markkinointi
p. 020 754 2000

ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

RISTIVETOA

Juankosken Ruukin

**Juankoskella on Suomen ainoa
koulukirkko. Kirkko pelastettiin
kuolonunesta talkoovoimin.**

Saarnastuolista kajahtaa
väkevää puhetta. Pastori
Paula Hagman-Puusti-
nen on löytänyt 1900-lu-
vun alusta peräisin
olevan jumalanpalvelus-
kaavan ja sovittanut sen
suuhunsa sopivaksi.

”Seurakuntalaisia kehoitetaan toimit-
tamaan itsensä kirkkoon myös tulevana
sunnuntaina”, Hagman-Puustinen toivoo
jumalanpalveluksen lopuksi.

Näissä kirkonmenoi-
sa myös virret vievät histo-
rian hämäriin, sillä ne ovat
peräisin vuoden 1886 virsi-
kirjasta.

Tärkeät asiat
tapahtuivat täällä

Maire ja Eino Evijärvi saa-
puivat kirkkoon perinteis-
sä körttipuvuissa.

”Olen syntynä Pohjan-
maalta körttipitäjästä ja jo
lapsuudessa totuin tähän
vaatetukseen. Mukavaa, et-
tä puvuille tuli nyt käyttöä”,
Maire Evijärvi totesi.

Hänen mielestään van-
halla kaavalla toteutettu ju-
malanpalvelus ei tuntunut
oudolta.

”Ei sinne päinkään! Minulle tuli ihan
lapsuuden jumalanpalvelukset mieleen.
Tuntui hyvältä päästä pitkästä aikaa
kuulemaan tällaista.”

Maire Evijärvi ihasteli sitä, kuinka hy-
vin tehtaankirkko oli saatu korjattua.

”Kaikki isot asiat elämässäni ovat ta-
pahtuneet tehtaankirkossa, joten se on
minulle hyvin tärkeä paikka. Täällä on
niin kodikas ja lämmin tunnelma.”

”Kirkkohan on aivan täynnä. Se kertoo
kiinnostuksesta perinteitä kohtaan.”

Ruukinmiljö
untoon EU-rahoilla

Vuonna 1864 valmistunut
Juankosken tehtaankirkko
toimi alkuvuosikymmeni-
näin niin kirkkona, kuin kou-
lunakin.

”Kirkkosalin vasemmal-
la puolella oli pulpetit ja oi-
kealla puolella kirkonpenkit”,
Juankosken kulttuurihistori-
allisen seuran puheenjohta-
ja ja seurakuntaneuvoston jä-
sen **Marja-Sisko Pihl** kertoo.

”Käsittääkseni tämä on ai-
noa jäljellä oleva koulukirkko
Suomessa.”

Vuonna 1924 kirkko kor-
jattiin perusteellisesti, mut-
ta vain väliaikaiseksi kirkok-

”Entis-
ajan teolli-
suuspatruu-
nat kantoi-
vat vastuuta
myös henge-
nelämästä.

PYHÄ PUUHA

Lue Joh 9: 1–7 ja etsi kuvasta peseytyvän miehen eri puolilta viisi eroavaisuutta (naisen ja lapsen kuvat).

**KIRKKO
& KOTI**

14

**Kuopion ja
Siilinjärven
seurakuntalehti.
99. vuosikerta.**

Seuraava numero ilmestyy 5.9.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180
Helsinki. **Julkaisija** Kuopion evlut. seurakunnat, PL 1064, 70101
Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen,
Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs.,
avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja,
p. 040 484 8232
Ulla Remes, p. 040 484 8234
Seija Rytönen, verkkotoimittaja,
p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva

puh. 020 754 2284,
gsm 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle
20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähe-
tys Oy. **Jakelupalaute:** www.suora-
lahety.fi, puh. 017 264 7800

Kuulutus vaalin toimittamisesta ja ennakkoäänestyksestä

Kallaveden seurakunnassa toimitetaan 16.9.2012 kirkkoherranvaali.

Kirkkoherranvaali alkaa Kallaveden kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen 16.9.2012 kello 11.30 ja päättyy kello 20.00.

Kirkkoherranvaalin ennakkoäänestys tapahtuu seurakunnan toimistossa alkaen maanantaina 10.9.2012 ja päättyen perjantaina 14.9.2012 joka päivä kello 9.00–18.00.

- Karttulan seurakuntakodissa ma 10.9.2012 klo 9.00–18.00
- Petosen seurakuntatalossa to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.
- Syvänniemen pappilassa to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.
- Hirvilahden kappelissa to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.
- Vehmasmäen kappelissa to 13.9.2012 klo 14.00–19.00.

Äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa tietyn edellytyksin äänestää ennakolta kotonaan. Hänen tai hänen valitsemansa henkilön on ilmoitettava kotiaäänestyspyyntö vaalilautakunnalle kirjallisesti tai puhelimitse viimeistään 7.9.2012 ennen kello 16.00. seurakunnan toimistoon.

Vaalin tulos julistetaan kirkossa sunnuntaina 16.9.2012 aikaisintaan kello 21.00. Kirkkoherranvaalin pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan toimistossa 16.9.–16.10.2012.

Kuopiossa 26.6.2012

Kallaveden seurakunnan
vaalilautakunnan puolesta

Pirkko Nousiainen
puheenjohtaja

www.kuopionseurakunnat.fi

**KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
KALLAVESI**

pyhäkkö heräsi henkiin

ARI-PEKKA KERÄNEN

Vanhoja perinteitä noudattava jumalanpalvelus oli Maire ja Eino Evijärven mieleen.

si. Samalla annettiin velvoite rakentaa uusi kirkko seuraavan kymmenen vuoden aikana. "Kului useita vuosikymmeniä ja hanketta aina vain lykättiin. Päätös uudesta kirkosta oli kuitenkin jäänyt elämään ja tehtaankirkko oli määrä purkaa uuden tieltä." Ylösnousemuksen kirkko valmistui Juankoskelle vuonna 1990. "Mutta museovirasto ei antanutkaan lu-

paa purkaa tehtaankirkkoa. Se jäi hyvin satunnaiseen käyttöön ja pääsi melko lailla rapistumaan." Tehtaankirkon pelastukseksi koitui vuonna 2007 käynnistynyt EU-rahoitteinen hanke, jonka puitteissa kunnostettiin Juankosken ruukkimiljöötä. "Kirkkokin saatiin mukaan hankkeeseen ja rakennusta päästiin remontoimaan."

Viime sunnuntain perinnejumalanpalveluksella otettiin tehtaankirkko uudelleen käyttöön. "Toivomme, että se toimisi tulevaisuudessa tiekirkkona. Tarkoitus on myös järjestää siellä seuroja ja lauluiltoja. Miksipä ei häitä ja hautajaisiakin."

HELI HARING

Piispa tapasi lestadiolaisjohtoa

OLLI RANTALA

Yksitoista henkilöä hiippakunnan rauhanyhdistyksistä kävi tapaamassa piispa Jari Jolkkosta. Vasemmalla Enonkosken kirkkoherra Jorma Hoppa.

Kuopion hiippakunnan piispa **Jari Jolkkonen** ja hiippakunnan rauhanyhdistysten lähetystö tapasivat viime viikolla. Piispa oli toivonut tapaamiseen edustuksen kaikista hiippakunnan rauhanyhdistyksistä. Hiippakuntavaltuutettu **Hannu Tervonen** ojensi piispalle SRK:n (Suomen rauhanyhdistysten keskusliitto) uusimman vuosikirjan ja äänitteen. "Haluamme tarjota piispalle kirjan ja keskustelun myötä avoimen ikkunan vanhoillilestadiolaiseen kristillisyyteen." Enonkosken kirkkoherra **Jorma Hoppa** lahjoitti tuomiokapitulin käyttöön Liperin vuoden 2010 Suviseuroista kootun kuvakirjan. Piispa Jolkkonen sanoi kokevansa eri-

tyisen läheiseksi asiakseen lapsiperheiden jaksamisen. Keskustelussa todettiin, että vanhempien rooli koulujen hyvän hengen luojana on merkittävä. Piispaa kiinnostivat lestadiolaisuuden levinneisyystilanne hiippakunnassa sekä rauhanyhdistysten ajankohtaiset toiminnot. "Olemme iloisia siitä, että saamme osallistua kirkon työhön omalla panoksellamme." Piispa Jolkkosen mielestä herätysliikkeet ovat osa kirkkoa. Hän rohkaisi rauhanyhdistyksiä evankeliumin työssä. Hän totesi seuranneensa vanhoillilestadiolaisuuden nykyistä tiedotuslinjaa tyytyväisenä.

OLLI RANTALA

KISSA PÖYDÄLLE

Rantakalaa, lettuja ja yhteisöllisyyttä

Rantakalakeitto hautuu, lettutaikina turpoaa ja pannut lämpiävät, myös grilli on kuuma. Kadun yli kulkee asukkaiden virittämä lippunauha niin kuin jouluna kadun vierillä asukkaiden jäätämät jäälyhdyt. Kauko Lehtonen, Kuivanniemen asukasyhdistyksen puheenjohtaja jo 15 vuoden ajalta, tukijoukkoineen tekee pitkin vuotta mallikasta työtä. Asukkaat leikkaavat leikkipuiston nurmikon, pitävät sitä kunnossa ja ovat saaneet säilyttää pienen puistonsa. Usein Kuivanniemen perinteikkäässä rantakalaillassa on ollut erilaisia pelejä, leikkejä tai kilpailuja asukasyhdistyksen kokouksen lisäksi. Alueen lasten vähennyttyä ohjelmalla on nyt Pelastuslaitoksen sammutusharjoitus. hienoa, että 90 000

asukkaan kaupungissa on asukkaista lähtevää asukasyhdistystoimintaa. Kuopiossa toimii ainakin 19 asukasyhdistystä, joita kaupunki kutsuu koolle kahdesti vuodessa. Yhdistysten perustehtävä on tuoda lausunnoissaan ja kehittämishetkityksissään kaupungille esiin asukkaiden näkökulmaa. Vähintään yhtä tärkeä, ehkä jopa tärkeämpi tehtävä on luoda asukkaiden välille yhteisöllisyyttä, yhteenkuuluvuutta. Asukasyhdistys on Kuivinniemesjärjestänyt useana vuonna laskiaisriehoja, linnunpönttötalkoita, kokkikursseja, ilotulituksia. Kun haluat vaikuttaa kotialueesi tulevaisuuteen ja arjen viihtyvyyteen, on asukasyhdistys siihen hyvä kanaava. Erityisesti nuorten sekä nuorten perheiden näkökulma asuinalueiden kehittämiseen olisi tervetullutta.

ULLA REMES

Penkkiurheilu on ilomme

Urheilun ystäviä on taas hellytetty. Lontoon olympialaisten jännitysnäytelmät olivat henkeäsalpaavia. Sääli, että moni jaloon lajiin vihi-kiytymätön jäi penkkiurheilijoiden riemujuhlilta paitsi. Erityisen haasteellisia asennekasvatettavia ovat urheiluun alentuvasti suhtautuvat kulttuurisnobit, jotka asettavat vastakkain ruumiinkulttuurin ja "korkeakulttuurin". He eivät käsitä, että kunnan kisoissa koetaan koko suurten tunteiden kirjo. Urheilu virvoittaa ihmistä samoin kuin muutkin mieltä elähdyttävät taiteenlajit: elokuva, teatteri, ooppera, kohottava kirja... Ruumiillisella, henkisellä ja hengellisellä kilvoittelulla on yhtymäkohtia ja yhteisiä tavoitteita. Kirkko ja urheilumaailma tekevätkin yhteistyötä. Olympiajoukkuetta tuki kisapappi.

Alkukirkon näkökulmasta antiikin kisat olivat pakanallisia kekkereitä, joissa palvottiin epäjumalia. Tapa kekkuloida kilpailukentillä alasti ei lisännyt kristittyjen kiintymystä atleetteihin. Eivät liioin julmat gladiaattoritistelut ja näytökset, missä marttyyrien veri virtasi. Sittenkin urheilun synnillistäminen on näyttänyt lähinnä turhalta takakireydeltä tai teologiselta rimanalitukseksi. Ajallisiksi iloiksemme annettujen kulttuuri-ilmiöiden pitäminen pahana johtaa ihmisruumiin väheksymiseen ja elämäntietoisuuteen.

Urheilu, kuntoilu ja liikunta lisäävät harrastajiensa hyvinvointia ja hyvää elämää, mikä on yksi kirkonkin työn tavoite. Huippu-urheilun lieveilmiöihin on toki syytä suhtautua kriittisesti, Sittenkin urheilun synnillistäminen on näyttänyt lähinnä turhalta takakireydeltä tai teologiselta rimanalitukseksi. Ajallisiksi iloiksemme annettujen kulttuuri-ilmiöiden pitäminen pahana johtaa ihmisruumiin väheksymiseen ja elämäntietoisuuteen.

Sieluton ruumiinpalvonta, kuten mammonan ja maineen motivoima dopingkulttuuri, on onttua. Fyysiset suoritukset eivät tee ketään autuaksi, minkä useimmat (penkki)urheilijat ymmärtävätkin.

Liikunnan terveessä ytimessä sen sijaan ylistetään – asiaa ajattelemattakin – kaiken liikkeen Luoja. Kyky nauttia liikunnan ilosta, leikistä ja kilpailun hurmasta ovat lahjoja, joista penkkiurheilijakin pääsee osalliseksi.

Sielun temppelein tervehkisen hoitamisen edistäjät tekevät tavattoman tärkeää työtä urheilukenttien laidoilla, huoltojoukoissa ja junien valmentajina.

JANNE VILLA

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Sami Miettinen toivoo
Kuopion kaupungin satsaavan
harrastusliikuntaan.

Kahden tyttären isä kasvattaa maalaisjärjellä

Hyvät käytöstavat ja toisen kunnioitus ovat Sami Miettisen perusarvot niin kotona kuin salillakin.

Tämä syksy on kuopiolaiselle Miettisen kaksilapsiselle perheelle muutosten aikaa. Esikoistytär aloitti koulun, kolme vuotta täyttävä kuopus menee hoitoon ja viimeisen vuoden ajan koti-isänä ollut

Sami Miettinen palaa syyskuun alusta takaisin proviisorin työhön Siilinjärvelle.

”Kyllähän se varmasti melkoista taiteilua aikataulujen kanssa tulee olemaan, kun meillä on puolisoni kanssa molemmilla työ, joka ei rajoitu kahdeksasta neljään”, Miettinen pohtii.

Yksi jännitysmomentti sentään on jo ohi, kun esikoisen koulutie käynnistyi mallikkaasti.

”Jo kolmantena päivänä tyttö ilmoitti olevansa niin iso koululainen, ettei häntä tarvitsa saatella autolta koulun pihalle.”

Perhekerhon ainoa mies

Koti-isänä oleminen ei ole ollut Miettiselle mitään uutta, sillä hän jäi aikoinaan kotiin myös esikoisen kanssa. Tuolloin perhe asui vielä Helsingissä.

”Ei ratkaisua tarvinnut ihmeemmin miettiä. Halu-

sin päästä pois oravanpyörästä ja olla lasteni kanssa silloin, kun he vielä ovat pieniä. Aika kuluu niin huimaa vauhtia. Tuntuu, että ihan hetki sitten toimme esikoisen laitokselta kotiin, ja nyt hän on jo koululainen.”

Arjen pyöritys käy työstä.

”Minä olen ollut se, joka ensimmäisenä aamulla herää ja viimeisenä menee nukkumaan.”

Samoina toistuviin päivärutiineihin Miettinen on löytänyt vaihtelua seurakunnan perhekerhosta.

”Siellä käyminen tuli tavaksi jo Helsingin aikoina, joten oli luontevaa hakeutua perhekerhoon myös täällä.”

Muutamaa kertaa lukuun ottamatta Miettinen on kuulemma ollut kerhossa ainoa mies.

”Eipä se ole minua häirinnyt. Pääasia, että on päässyt vähän tuulettumaan ja vaihtamaan ajatuksia muiden samassa tilanteessa olevien kanssa. Lapsellekin on ollut mukavaa vaihtelua peuhata ja leikkiä vähän isommalla porukalla.”

Miettisen mielestä juuri perhekerhot tarjoavat matalan kynnyksen seurakuntaan.

”Mutta kyllähän kirkko instituutiona kieltämättä on kokenut kovia. Ehkä kirkollista kasvatusta voisi jotenkin modernisoida. Nyt tuntuu, että voimavaroja tuhataan lähinnä joutavuuksista kiistelemiseen. Itseäni esimerkiksi ihmetyttää, kun vieläkin naispappeus näyttää olevan kuuma peruna joissakin kirkon piireissä.”

Maalaisjärkeä ja perusarvoja

Hyppäys pois työstä on antanut Miettiselle myös aikaa pohtia maailman menoa ja yhteiskunnan vaatimuksia.

”Työelämä on selvästi koventunut alalla kuin alalla. Perhe-elämän ja työn yhdistämisestä on tullut entistä monimutkaisempaa.”

Miettiselle kelpaisi vallan mainiosti hieman leppoisa elämän tahti.

”Voitaisiin aivan hyvin palata esimerkiksi siihen, että kaupat olisivat sunnuntaisin kiinni ja arakisinkin ne voitaisiin sulkea muutamaa tuntia aikaisemmin. Miksi aivan kaikkea pitäisi olla tarjolla 24 tuntia vuorokaudessa?”

Kahden pienen tyttären isänä Miettinen on niin ikään joutunut miettimään vanhemmuutta ja kasvatusta.

”Monille vanhemmille lapsesta on tullut jonkinlainen käyntikortti. Lapselta saatetaan myös vaatia kaikenlaisia kykyjä jo hyvin pienestä lähtien. Lapselle halutaan mieluummin olla kavereita eikä vanhempia. Rajojen asettamista pelätään, koska ei haluta aiheuttaa lap-

selle pahaa mieltä.”

Miettisen perheessä lastenkasvatuksessa noudatetaan maalaisjärkeä ja perusarvoja.

”Pidämme tärkeinä hyvien käytöstapojen opettamista ja vanhempien kunnioittamista. Eihän kouluissakaan kohta enää pysy minäkäänlainen järjestys, kun kunnioitus puuttuu ja opettajilta on viety keinot kurinpitoon.”

Isä antaa mallia liikunnan iloista

Monille Sami Miettinen on tuttu henkilö miekkailu-urheilun parista. Takana on seitsemäntoista vuotta ahkerää treenausta ja kovimmat ranking-sijoitukset ovat olleet viiden parhaan joukossa.

”Kyllä miekkailu on sellainen elämän suola. Olen muutenkin liikunnallinen ja haluan antaa lapsilleniikin mallia liikunnan iloista.”

”Käyn edelleen aktiivisesti kisoissa, mutta treenaminen on perheen myötä muuttunut vähän epäsäännöllisemmäksi.”

Miettistä harrastusliikuntaan ei satsata, näkyy sitten pitenevinä jonoina terveyskeskuksissa ja apteekkien tiskeillä.”

”Kaupungissa on monia tyhjiä tiloja, jotka olisivat sopivia eri seurojen treenikäyttöön. Niitä kuitenkin jostain syystä pidetään enemminkin tyhjinä, kuin vuokrataan seuroille.”

”Se, että harrastusliikuntaan ei satsata, näkyy sitten pitenevinä jonoina terveyskeskuksissa ja apteekkien tiskeillä.”

HELI HARING

”Rajojen asettamista pelätään, koska ei haluta aiheuttaa lapselle pahaa mieltä.”